Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 64. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 19-го БЕРЕЗНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 19, 1980 No. 64. VOL. LXXXVII.

ПРЕЗИДІЇ ЕКЗЕКУТИВИ ТА КРАЙОВОЇ РАДИ УККА І ПЛЕНУМ КРАЙОВОЇ РАДИ ВІДБУЛИ ДВОДЕННІ НАРАДИ

Ню Йорк. — Крайова Рада Українського Конгресового Комітету Америки на своїх пленарних нарадах в суботу, 1-го березня 1980 р. схвалила більшістю голосів т. зв. „клярифікацію" до оспорюваної на форумі УККА і в громаді, схваленої наріше цієї Радою, резолюції в справі „політичної концепції" ген. Петра Григоренка з відмовою підтримки для очолюваного ним Закордонного Представництва Української Гельсінкської Групи і ця „клярифікація" вже під час дебат над нею і голосування та опісля стала не менш суперечною, як і резолюція, до якої вона відноситься та яку мала б вияснити.

Вона ця „клярифікація" звучить:

Клярифікація

„У зв'язку з резолюцією, прийнятою на засіданні Крайової Ради УККА 15-го грудня 1979 року, треба розуміти, що вона не відносилась до будь-якої особи чи групи, як такої, а радше її треба розуміти в значенні конечности відкритого прилюдного узгіднення — правно дозволеного для вияву в будь-яких керівних органах УККА — проти совєтсько-російського імперіялізму, російського панування в Україні, російського колоніялізму в Україні, русифікації в Україні, ґеноциду українських Православної і Католицької Церков в Україні Москвою, та інших співзвучних фундаментальних явищ, які заперечують основні національні і людські права України.

Треба також усвідомити вповні, що УККА, зберігаючи цю тверду позицію принципу і дії, завжди піддержував та піддержуватиме особи і групи, в тому і Закордонне Представництво Української групи, всіми можливими засобами співпраці та координації програм і дій, якщо ці особи чи групи скеровуватимуть свою діяльність для остаточного здійснення справді незалежної і суверенної України, визволеної від будь-якого чужого, російського чи іншого панування".

Ця „клярифікація", яку схвалено більшістю 49 голосів проти 32-ох та при 10 здержаних, відноситься до резолюції, схваленої цією ж Крайовою Радою в дні 15-го грудня 1979 р., яка вже була опублікована і дебатована в нашій пресі, але для пригадки повторимо її. Вона звучить:

Резолюція В справі політичної концепції ген. П. Григоренка

„Після дискусії над проголошеною в українській пресі заявою ген. Петра Григоренка про його приступлення до редакційної колеґії російського журналу „Континент", де ген. Григоренко стверджує, що СССР не є російською колоніяльною імперією, а російський імперіялізм не існує як ворог українського народу та інших поневолених народів, а теж, що Москва не проводить русифікації і не поневолює України, — Крайова Рада УККА стверджує помилковість і шкідливість такої політичної концепції ген. Петра Григоренка для української визвольної справи і діяльности керованого ним Закордонного представництва української Гельсінкської групи піддержувати не буде".

Засідання Президій Екзекутиви і Крайової Ради УККА

Пленум Крайової Ради УККА, яка розглядала і схвалила наведену „клярифікацію", попередили спільні наради Президій Екзекутиви і Крайової Ради УККА в п'ятницю, 29-го лютого. Їх відкрив і ними, як і в наступному дні пленумом Крайової Ради, проводив екзекутивний заступник президента УККА, п. Володимир Мазур. Президії обох цих керівних органів УККА були скликані на рекомендацію Екзекутиви власне для розгляду оспорюваної резолюції в справі „політичної концепції" ген. П. Григоренка та в намаганні вийти з цієї ситуації так, щоб на цьому не потерпіла громада у своїй багатобічній активності. Під цим кутом і бажанням відбувалися дебати після того, як адміністраційний директор мґр Іван Базарко зреферував наспілу в цій справі кореспонденцію, цитуючи деякі суперечні голоси. В дискусії, в якій взяли участь: д-р М. Снігурович, пані І. Рожанковська, проф. д-р Б. Гнатюк, д-р Б. Шебунчак, д-р І.Флис,проф. Л.Е.Добрянський, ред. І. Білинський, ред. А. Драган, І. Олексин, д-р В. Душник та ін. пропоненти і прихильники резолюції вияснювали, що резолюція не мала на меті „засуджувати" ген. П. Григоренка, як особу, і не була звернена проти очолюваного ним Закордонного Представництва Української Гельсінкської Групи, але проти тієї політичної концепції ген. Григоренка, яку він висловив у своїй статті в російському журналі „Континент", а саме, що Україну поневолює комуністична партія, а не Росія. Опоненти резолюції твердили, що ген. Григоренко такої „концепції" в згаданій статті не висловив, став на становищі безумовної національно-державної незалежности України та всіх інших поневолених народів теперішньої комуно-московської колоніяльної імперії, яку він уважає спадкоємцем попередньої російської імперії з такими самими методами поневолення.

В результаті дискусії проф. Л. Добрянський написав на швидку руку проєкт „клярифікації"-вияснення, для остаточного оформлення якого обрано комісію в складі: проф. Л. Добрянський, І. Білинський, д-р В. Душник, проф. Б. Гнатюк, А. Драган та д-р А. Лозинський. Ред. А. Драган відмовився від участи в комісії, про працю і ролю якої в оформленні „клярифікації" не було звіту на засіданні Ради Директорів і також не згадано нічого в офіціяльному пресовому повідомленні про ці наради з канцелярії УККА.

Після того мґр І.Базарко коротко звітував про діяльність Українського Інформаційного Бюра у Вашінґтоні. Він теж заявив, що д-р Стівен Аєлло, спеціяльний асистент президента Картера для етнічних справ, плянує зустрітися з Екзекутивою УККА для виміни думок та пізнання діяльности та завдань УККА. Ця зустріч відбудеться 19-го квітня ц. р. в часі пленарного засідання Екзекутиви УККА.

Пленум Крайової Ради УККА

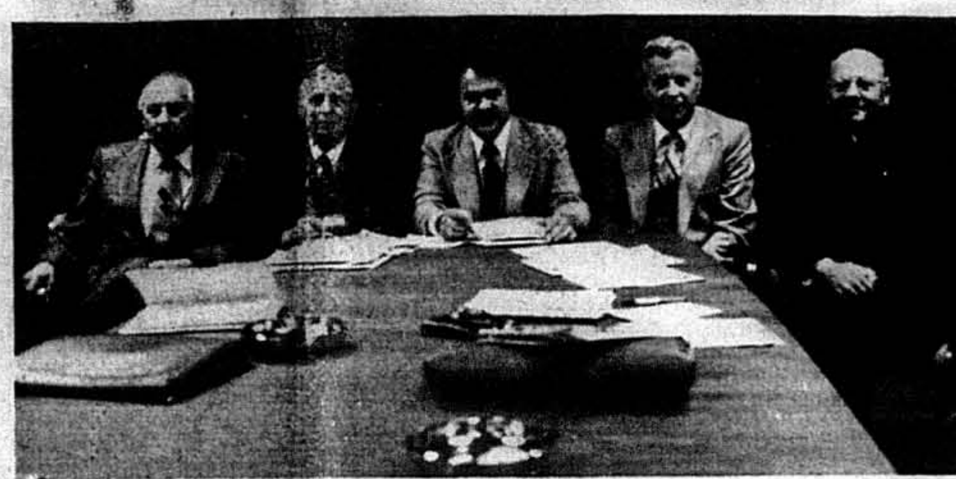
Крайова Рада УККА, як уже згадано, відбула свої наради в суботу, 1-го березня 1980, і їх, як і попереднього дня наради Президій Екзекутиви і Ради відкрив та ними проводив екзекутивний віцепрезидент Володимир Мазур, згадавши при відкритті, що цей рік буде історичним роком для УККА, бо в ньому ця установа відмічуватиме своє 40-річчя. Стверджено, що на

(Закінчення на стор. 4)

ВІДБУВАЄТЬСЯ РІЧНА ПЕРЕВІРКА МАЙНА, ДІЛОВОДСТВА І ОРГАНІЗАЦІЙНОГО СТАНУ УНС

Джерзі Сити, Н.Дж. — Від суботу, 15 березня ц.р., тут у приміщеннях Головної Канцелярії Українського Народного Союзу та його Видавництва „Свобода", відбувається звичайна річна перевірка майна, діловодства та організаційного стану і активностей цієї найбільшої і найстаршої української братської установи, якій в цьому році сповнилося 86 років існування.

Перевірку, яка включає Рекордовий, Касовий і Організаційний департаменти та Видавництво „Свобода" і Союзівку, переводить новообрана на 29-ій Конвенції УНС у Піттсбурґу в травні 1978 р. Головна Контрольна Комісія в складі: д-р Богдан Футей (Клівленд), проф. Іван Телюк (Ню Гейвен), о. Степан Біляк (Філядельфія), проф. д-р Богдан Гнатюк (Філядельфія) і мгр Іван Геврик (Вінніпеґ, Канада).

Головна Контрольна Комісія УНС на роки 1978-1982 (зліва): проф. д-р Богдан Гнатюк, мгр Іван Геврик, д-р Богдан Футей, проф. Іван Телюк і о. Степан Біляк.

Про висліди перевірки Контрольна Комісія звітуватиме Головному Урядові на річних нарадах в травні 1980 р., а загальні ствердження та заклик Комісії буде опублікований в одному з чергових видань „Свободи".

ПАПА СКЛИКАЄ СИНОД УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ЄПИСКОПІВ

Джерзі Сити, Н. Дж. — З достовірних джерел повідомляють, що Папа Іван Павло II скликає синод українських католицьких єпископів на понеділок, 24-го березня, в Римі, Італія.

Це вперше у новітній історії УКЦеркви, що Папа проявив таку ініціятиву. У минулих роках українські католицькі ієрархи відбули кілька синодів під головуванням Патріярха і кардинала Йосифа Сліпого та встановили постійний п'ятичленний синод під його головуванням. Однак Ватикан називав ці синоди „конференціями" і відмовлявся від офіційного визнання помісности УКЦеркви, найбільшої з усіх Східніх Церков.

Папа Іван Павло II

Ці джерела твердять, що скликання Папою синоду українських владик є безпосереднім вислідом приватної авдієнції, що він її уділив Патріярхові Йосифові 7-го лютого ц.р.

У синодальних нарадах очікується участи всіх українських владик, за виїмком єпископа Ярослава Ґабра з Чікаґо, який поважно захворів. Митрополит Мирослав Любачівський і єпископ Василь Лостен звернулись із закликом до вірних, щоб вони молились за поворот до здоров'я Владики Ярослава.

У радіопередачі з Ватикану кореспондент СВС передав у вівторок, 18-го березня ц.р., про скликуваний Папою Іваном Павлом II Собор єпископів Української Католицької Церкви підкреслюючи, що в Україні були теж потаємно висвячені єпископи цієї Церкви, яких Папа запросив до участи в Соборі.

НЮЙОРКСЬКА ГРОМАДА ВШАНУВАЛА О. Д-РА В. ҐАВЛІЧА У 40-РІЧЧЯ ЙОГО СВЯЩЕНСТВА

Ню Йорк, Н. Й. (В. Л-ць). - Масовою участю в Богослуженні, яке відправляли о. ігумен д-р В. Ґавліч, ЧСВВ, о. митрат Еміль Монастирський, о. ігумен Інокентій Лотоцький, ЧСВВ, о. Омелян Шараневич і о. Себастіян Шевчук, ЧСВВ, у присутності Владики Василя Лостена, єпископа Стемфордської архиєпархії, та також великою участю у Святочній вечері, українська громада Великого Ню Йорку з ініціятиви Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Метрополітального Відділу УККА, вшанувала о. д-ра Володимира Ґавліча, ЧСВВ, пароха церкви св. Юра у 40-річчя його священства.

о. д-р В. Ґавліч, ігумен ЧСВВ

Владика Василь у проповіді в церкві відмічував заслуги Ювілята для Української Церкви і народу, а о. ігумен І. Лотоцький з Гемтреку, Міч., закликав парафіян церкви св. Юра шанувати українських священиків, бо існує велике спустошення на цьому відтинку і молитися за добрих українських душпастирів та за священичий доріст, бо без них українська діяспора напевно затратить свою ідентичність в будучому.

Під час Святочної вечері, яку відкрив офіційно голова КОУАО інж. Євген Івашків, а якою опісля проводив мґр Іван Винник, організатори вітали Ювілята великим концертом, у якому брали участь відомий мішаний хор „Думка" під диригентурою Семена Комірного і акомпаньяментом Євгенії Палій. Хор виконав „Богородице Діво" — пісню-молитву муз. Андрія Гнатишина, яку понад 600 учасників Вечері вислухали сто-

(Закінчення на стор. 6)

КИТАЙСЬКА НАРОДНА РЕСПУБЛІКА ШУКАЄ ЗБЛИЖЕННЯ З ВАТИКАНОМ

Пекін. — В останніх тижнях уряд Китайської Народної Республіки почав проявляти більш толерантну настанову до католицьких вірних країни, відчинивши кілька катерд і церков та запросивши двох кардиналів на неофіційні відвідини з дозволом виступити перед малими групами китайців.

Три тижні тому, на запрошення уряду КНР, до комуністичного Китаю прибув кардинал Роже Ечеґарай з Марселі, Франція, а минулого тижня сюди приїхав кардинал Франц Кеніґ з Австрії. Він виступив з доповіддю на тему „Майбутність релігії" перед Китайською академією суспільних наук, відбув ряд зустрічей з представниками уряду, його Бюра релігії та з єпископом Пекіну Майкелом Фу Тіяшаном.

Політичні спостерігачі уважають, що уряд КНР поробив ці заходи з метою зближення з Ватиканом, включно з можливістю встановлення дипломатичних зв'язків. Однак кардинал Кеніґ рішуче заперечив таку можливість, якщо католицька ієрархія Китаю, яка в 1957 році відірвалася від Риму створивши свою незалежну церкву під назвою Всекитайський патріотичний католицький союз, не визнає Папу. Як відомо Папа Пій XII назвав це китайське церковне угрупування схизматичним. Висвячення єпископа Тієшана минулого грудня відбулося без апробати папи Івана Павла II.

Ще одною перешкодою у встановленні дипломатичних зв'язків поміж КНР і Ватиканом, заявив кардинал Кеніґ, є настоювання Пекіну на зірвання зв'язків з Тайваном. Однак політичні аналітики вказують на той факт, що папський нунцій виїхав з Тайпею ще в 1971 році і „урядує" у Бангладеші. Ці аналітики твердять, що цей крок Ватикану був зроблений на те, щоб не дразнити Пекіну і відкрити можливості до встановлення дипломатичних зв'язків.

Кардинал Кеніґ висловив „задоволення" з того факту, що конституція КНР запевняє право релігійної свободи, але він уважає, що так довго, як ієрархія і священики є під контролею влади, не можна говорити про будь-яку „свободу віроісповідування і поширення релігії серед мас народу". У самому Пекіні є дуже мало католиків, а в цілому Китаю їх є біля 2,5 мільйона. Дальший розвиток відносин поміж КНР і Ватиканом, твердить кардинал Кеніґ, залежатиме майже виключно від визнання китайською ієрархією авторитету Папи і заяви приналежности до Вселенської Церкви.

ЗСА МОЖУТЬ ВІДКИНУТИ САЛТ II, — ЗАЯВЛЯЄ ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР

Вашінґтон. — Виступаючи на пресовій конференції минулої п'ятниці, 14-го березня, президент Джіммі Картер здивував навіть деяких своїх дорадників, коли заявив, що існують обставини, які, після консультації з членами Сенату, переконали б його повідомити уряд Совєтського Союзу, що ЗСА відкидають новий договір щодо обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II), який ще не ратифікований Сенатом, хоча вже підписаний президентом Картером і совєтським лідером Леонідом Брежнєвим.

Під час п'ятницевої пресової конференції Президент сказав, що якщо б він, після нарад із сенаторами, дійшов до переконання, що постанови САЛТ II „більш не є в інтересі країни", то повідомив би совєтських лідерів, що Америка відкидає цей договір, не зважаючи на те, що Вашінґтон і Москва зобов'язалися додержуватися цих постанов, хоча Сенат ще не ратифікував САЛТ II.

Досі президент Картер завжди підкреслював, що хоче, щоб Сенат таки ратифікував новий договір щодо обмеження стратегічної атомової зброї. Він це знову заявив у п'ятницю, 14-го березня, на пресовій конференції. Але того дня перший раз теж сказав, що існують обставини, які переконали б його повідомити Кремль, що ЗСА більш не вважають постанови САЛТ II зобов'язуючими.

Деякі коментатори; члени уряду ЗСА та американські законодавці припускають, що президент Картер вирішив би відкинути САЛТ II, якщо Совєтський Союз нарушував би його постанови або якщо сенатори та військові спеціялісти переконали б його, що деякі з тих постанов значно послаблюють оборонну спроможність Америки.

Як відомо, коли в грудні минулого року Совєтський Союз перевів інвазію в Афганістані, то президент Картер звернувся до Сенату, щоб тимчасово відклав справу ратифікації САЛТ II.

КОРОТКІ ВІСТІ

СЕНАТОЕ КЕННЕДІ ЗАПОВІВ, ЩО ВІН ЗАЛИШИТЬСЯ У ПЕРЕДВИБОРЧИХ перегонах на номінацію на президента, навіть якщо програє превибори в Іллінoй і в Ню Йорку: одні будуть у вівторок, 18-го березня, а другі — у вівторок 25-го. Досі Кеннеді виграв тільки превибори у його власному стейті — Массачусетс.

СЕНАТОР ДЕНІЄЛ ПАТРІК МОЙНІГЕН ЩЕ І ДОСІ НЕ ВИЯВИВ, кого він підтримуватиме на номінацію на Демократичній конвенції цього літа: президента Картера чи сенатора Кеннеді, хоч обидва особисто до нього зверталися за підтримкою. Ще 41 демократичний сенатор не виявив своїх „смаків" у цьому питанні, хоч превибори в стейті Ню Йорку вже наближуються. Мойніген досі каже, що жадний з двох кандидатів ще достатньо не веявили своїх програм у внутрішніх і зовнішніх справах. Щоправда п'ятницева програма Картера щодо стримання інфляції в неділю 16-го березня була гостро скритикована цим нюйоркським сенатором.

АЛЛАРД ЛЬОВЕНСТІН ПОМЕР В ШПИТАЛІ У П'ЯТНИЦЮ пізно увечорі від п'яти ран, нанесених йому його колишнім співробітником і послідовником в противоєнній кампанії і в праці для прав чорних на півдні ЗСА в 60-их роках, Деннісом Свіні. Льовенстін був один термін конгресменом в 1968 році з Лонг Айленду до Конґресу та ініціятором і промотором кампанії „звалити президента Джонсона" у виборах в 1968 році. 51-річний правник і ліберальний демократ, Льовенстін був постреляний в його правничому бюрі в Рокфеллер Центрі, куди 37-річний Свіні прийшов з ним побачитися, спершу домовившись з Льовенстіном телефонічно. Свіні познайомився з Льовенстіном в університеті Станфорд, де один був багатонадійним студентом, а інший — учителем. З того часу Свіні був „протеже" Льовенстіна аж до розриву поміж ними, бо Свіні далі исповідував радикальні погляди, а його учитель виразно пішов до поміркованих. Крім того один мав успішне життя, а другий — цілком звівся на ніщо, хоч подавав у свій час великі надії в багатьох ділянках. Денніс Свіні, здається, має також психічні недомагання і він обвинувачував правника Льовенстіна в смерті вітчима, який помер на серце після якогось судового процесу минулого місяця в Ореґоні. Свіні, виконавши вбивство, не чинив опору поліції його арештувати.

ЮҐОСЛАВСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ТІТО ВСЕ ЩЕ ПЕРЕБУВАЄ В ДУЖЕ КРИТИЧНОМУ СТАНІ, хоч пневмонію і вилікувано, а слабість серця менше помітна. 87-річний Тіто значиться на листі „дуже серйозних" хворих і його загальний стан не уважають за поліпшений вісім лікарів, які його лікують.

ВАРШАВСЬКА ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА ЛІТАКА 14-ГО БЕРЕЗНЯ В П'ЯТНИЦЮ, в якій загинули всі 87 пасажирів разом з залогою польського літака, мабуть була викликана ще й тим, що кілька хвилин перед його ударом через земляну стіну і в 40 футовий рів з водою відпала частина з величезного турбо пропелера . Пілот літака, один з найдосвідченіших польських пілотів, мав час лише на те, щоб перед катастрофою дати тривожний сигнал повітряній контролі та звеліти чотирьом помічникам в літаку надягти вогнетривкі комбінезони, знаючи, що треба буде рятувати з вогню пасажирів. У цій катастрофі загинуло 29 американців.

ПОЛІЦІЯ В ІНДІЇ РОЗІГНАЛА ПАЛИЦЯМИ СЛІПИХ і інших калік-демонстрантів у минулу неділю, які зібралися, щоб доручити Індірі Ґанді петицію про потребу програм для вишколу інвалідів для певних праць. Біля сотні людей було поранено, хоч демонстрація була мирною.

ДЕНҐ ШІАОПІНҐ УСТУПИТЬ ЗІ СВОГО ПОСТУ ЗАСТУПНИКА прем'єра вже цього літа, правдоподібно для того, щоб дати місце молодшим державним керівникам в уряді Китаю. Денґ тепер має 76 років і він продовжуватиме бути заступником голови Китайської Комуністичної партії, тому його емеритура не означає зменшення його справжньої сили в керівництві країни.

ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН В БРИТАНІЇ НЕ РОЖЕВИЙ. Коефіцієнт інфляції є 18 відсотків, а безробіття зросло тепер вище, як в останніх п'яти роках. Це все дає підстави критикам консервативного уряду казати, що це погіршення економічної ситуації в країні є виною консерватистів, на чолі з прем'єром Марґаретою Татчер, яка власне очолила уряд десять місяців тому, мовляв, перед нею інфляція в країні зростала річно тільки на 8 відсотків.

АМЕРИКАНСЬКІ СОЮЗНИКИ В ЗАХІДНІЙ ЕВРОПІ УВАЖАЮТЬ, що в Америці повинна бути обов'язкова військова служба для молодих чоловіків, хоча вони знають, що така пропозиція Картера не зовсім добра для уряду в виборчому році. Америка, вимагаючи все більше й більше акцій від своїх союзників у Европі у справі інвазії СССР на Афганістан, тепер мусить прислухатися більше до думки Західньої Европи, якщо йдеться про оборонні можливості і самої Америки. Тож на думку західніх лідерів призов у ЗСА потрібний, якщо Захід знову хоче встановити рівновагу у військовій силі з Совєтським Союзом, який в останньому часі, як бачимо, переживає. Всі члени країни НАТО є тієї думки і всі, за винятком Англії, яка востаннє мала призов для війська в 1960 році, — мають в себе обов'язкову військову службу. Половина всіх потрібних військ у цих країнах НАТО складається власне з призовників.

Понад 400 членів виступили з Комуністичної партії Греції

Атени, Греція. — Минулої п'ятниці, 14-го березня, понад 400 осіб формально повідомили представників преси, що виступають із Комуністичної партії Греції, бо ця партія „стала вповні залежною від Совєтського Союзу".

Рішення цих 400 мужчин і жінок було несподіванкою для проводу партії, хоча деякі коментатори передбачували якусь „революцію" серед членства грецької Компартії з уваги на недавню інвазію Совєтського Союзу в Афганістані.

У пресовому повідомленні ці члени, які виступили з партії, заявили, що Комуністична партія Греції „у своїй внутрішній та закордонній політиці вповні додержується директив з Москви", додаючи, що ця партія „перетворилася у вихвалювача політики Совєтського Союзу". Вони критикували провід партії за те, що „неоправдано хвалить СССР за напад на Афганістан", як теж таврували лідерів грецької партії за застосування диктаторських методів супроти членства, за практикування тотальної цензури і заборони критики, а навіть терору проти тих членів, які посміли висловити дещо відмінні погляди.

Як вказують спостерігачі, виступ 400 членів — це перший поважний розкол в тій партії від 1968-го року. Тоді також виступило багато членів, які створили свою власну Комуністичну партію, яка базувалася на принципах „еврокомунізму", тобто на незалежності від Москви і на більшій ідеологічній гнучкості.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Безцінний вклад в українську культуру

Три томи статтейної „Енциклопедії Українознавства", вже вісім томів гаслової (абеткової), два великі томи англомовної статтейної і започатковане видання англомовної гаслової — це найбільший вклад в українську культуру, що його дала українська вільна громада в діяспорі від часу її існування. Це безцінний скарб нашої культури і наявний, наглядний доказ зрозуміння місії, яка присвячує всім українським вигнанцям з рідної землі: плекати тут, у вільному світі, у країнах свого поселення непорушно українську державницьку політичну думку, творити тривкі культурні вартості та ширити в чужомовному світі правду про Україну. І всі ці три основні місії, чи пак ту одну збірну основну місію виконує видана українськими еміґрантами-поселенцями „Енциклопедія Українознавства". Коли б не було цієї „Енциклопедії Українознавства", то й у Києві не видали б большевики „Української Радянської Енциклопедії" (УРЕ) з усіма тими фальшами і брехнями, що їх власне кореґує, заперечує і спростовує — безпристрастно, науково — „Енциклопедія Українознавства".

При своїй неперевершеній вартості, наша Енциклопедія має і свої недоліки. Її головний редактор проф. д-р Володимир Кубійович признав у своєму інтерв'ю у „Свободі" 14-го березня 1980, що є там більше помилок, аніж гадають ті, які затямили собі нечисленні помилки категорії „контроверсійних" питань. Це не значить, що треба з цими недоліками погоджуватися, треба сприймати їх холодно і тверезо, як помилки чи недоліки, що трапляються в кожній того роду книзі та які можна і треба направити. Сам проф. В. Кубійович ствердив ясно і недвозначно, що в останньому томі гаслової Енциклопедії у відділі „Доповнення" ті помилки будуть виправлені.

Українські вільні люди в розсіянні можуть бути гордими, що вони заповнили вже великі полиці творами першорядної наукової вартости — з прерізних ділянок, — що різні установи й організації видають власні твори, що водночас процвітає образотворче мистецтво і що видано нові та перевидано давні архитвори літератури. І коли ми вболіваємо фактом, що не в усіх прошарках українського вільного суспільства дійшла до глибини свідомости в теорії і практиці, аксіомна правда, що передумовою успіху наших визвольних старань мусить бути згода і єдність в нашій вільній громаді, то цьому лихові протидіє творча, конструктивна праця українських чоловіків і жінок, свідомих імперативу — творити тут у вільних країнах нашого поселення ту культуру, якої не можна творити в умовах окупаційно-терористичного й русифікаторського режиму. І в цьому поході творчих культурних зусиль нашої вільної громади невільно ні на мить зупинятися.

Гаслова (абеткова) „Енциклопедія Українознавства" мусить бути закінчена. Бракує ще не цілих два томи. Саме в останньому томі будуть ті „Доповнення", які виправлять найважливіші недоліки. Померли найактивніші, найпильніші співробітники, впала вартість доляра, який головно фінансував „Енциклопедію" — з рідних кишень, без сотика чужинецької субвенції, — зросли ціни паперу, друку, пересилки, — все це ті об'єктивні, незалежні від Редакції і від Наукового Товариства ім. Шевченка та мюнхенського Видавництва „Молоде Життя" — це незалежні від них умовини, нові величезні труднощі. Жертвенна українська вільна громада, яка мільйоновими сумами здвигнула вже святині, пам'ятники, втримує всю мережу наших установ і організацій — мусить, але насправді мусить вможливити закінчення цього великого безцінного культурного діла. Це буде пам'ятник творчого конструктивізму української вільної громади, яка творить культуру, без якої не існує повновартного народу. Щаслива доля, з волі Господньої, дозволила більшості наших людей зажити в достатку (хоч і є ще чимало бідноти), — хай же цей достаток проявиться там, де він найбільше потрібний: у будівництві української культури, яка невсилі розвиватися у страхітливих сучасних умовинах в поневоленій Україні...

М. Платковський

ЧИ ІСНУЄ СТРАТЕГІЧНА КОНЦЕПЦІЯ ЗАХОДУ?

Останніми роками, якщо хтось наважувався ввердити, що метою політики Москви є панування у тій чи іншій формі над цілим світом, того прозивали підпалювачем війни. Після окупації Афганістану настрої немов би то змінились: щораз більше коментаторів і знавців Сходу виступають із твердженням, що непромінальною політично-стратегічною концепцією Москви є накинення вільному світові гегемонії СССР і комунізму. Совєтські політики — не перестаючи говорити про відпруження — цілком відверто до такої концепції признаються.

Цікавим буде навести зовсім недавню заяву совєтського міністра оборони Устінова. Він офіційно заявив, що СССР буде й надалі „допомагати" всім тим народам, які бажають охоронити свої „революційні здобутки", додаючи до цього, що „імперіялісти" вже не мають сили, щоб розв'язати історичний спір із соціялізмом мілітарними засобами, вихвалюючи при цьому військові спроможності Совєтського Союзу.

Отже, справа нібито цілком ясна: СССР буде далі совєтизувати різні країни світу — включно з мілітарними інтервенціями, якщо такі будуть потрібні. В якому часі Москва сподівається здійснити свої пляни — це інша річ. Їй не спішиться. Існує чи не існує знаменитий „тестамент" Петра Великого, але ясним є, що Москва послідовно протягом століть виконує вказівки того тестаменту. При чому не конче при застосуванні війни. Дехто вважає, що, наприклад, в Европі Москва буде спокійно чекати, доки західня Европа „дозріє" до того, щоб без усякої війни впасти жертвою т. зв. „фінляндизації" — хіба що під самий кінець цього процесу кілька червоних дивізій „допоможуть" цілковитому його викристалізуванню.

Що ж проти таких плянів Москви готовить Захід для свого захисту? Покищо — після нападу на Афганістан — в країнах Заходу панує повна — не вагаємося ужити цього вислову — „нерозбериха". Франція провадить свою окремішню політику, явно прагнучи утримати непорушною політику відпруження із СССР. За нею крокує Західня Німеччина, як не „викручується" її канцлер Шмідт, присягаючись на вірність союзові в НАТО, зокрема з ЗСА. Італія розпачливо намагається не допустити до влади своїх комуністів, але невідомо, чи в цьому їй ще довго буде щастити. Одна Англія зайняла виразне антисовєтське становище, але в ній роблять своє спустошення страйки, інфляція тощо.

Одні ЗСА немов би то відважуються ставити чоло російсько-совєтському імперіялізмові, не дивлячись на просто жахливу справу закладників в Ірані і на ворожість багатьох арабських держав з уваги на справу Ізраїля. Та що буде, якщо на місце президента Картера прийде інший президент, який не матиме стільки рішучости, як Картер. Але й цей останній, залишившись майже самотнім серед своїх союзників, починає ставати все обережнішим. Виглядає так, що Захід, не виключаючи і ЗСА, сподівається, що в Кремлі таки переможуть „голуби", Москва піде хоча на якісь позірні поступки (наприклад, частинне відтягнення своїх дивізій з Афганістану, хоча З. Бжезінський і заявляє, що цього, мовляв, не вистачить, але ж він не керує американською політикою), а тоді знову заграють фанфари „детанту" і Захід буде далі постачати комуно-московській імперії все те, що потрібне їй для зміцнення свого не тільки господарського, але й мілітарного потенціялу.

Як там не буде, але світове становище досить ясне: з одного боку СССР, який прагне встановити скрізь свою гегемонію й „угробити" країни вільного світу; з другого боку маємо отой вільний світ (лише Китай не припиняє своїх „пересторог", на які мало звертають уваги), який чекає на „злагіднення" режиму в СССР, бо, як твердять на Заході багато політичних й державних мужів, до „детанту" немає, мовляв, альтернативи! Проте — чи дочекається Захід злагіднення режиму в совєтській імперії, чи швидше, навпаки, СССР „угробить" вільний світ?

Постає питання: чому на Заході не існує якоїсь далекосяглої політично-стратегічної концепції? Вона напрошується сама собою: якщо Схід хоче „совєтизувати" вільний світ, то чому цей останній не виставить концепції „демократизації" комуно-московського Сходу? Принаймні про таку концепцію не говорять! Чому? Чи Захід уважає, що така концепція нереальна і недоцільна, чи він боїться її виставити, щоб дорешти не „роздратувати" Москви і не викликати цим третьої світової війни? Розшифровуючи далі наше питання — чому Захід не застосує — замість політики „стримування", яка до нічого не довела — політику визволення, про яку свого часу багато писалося і, певно, й думалося на Заході, але яка ніколи не була впроваджена в дію?

А треба ствердити, що Захід ще й тепер знаходить-

(Закінгення на стор. 6)

Микола Бараболяк

„ТРІЩИТЬ СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ..."

(2)

Бо хто запевнить, що мілітарні кола в СССР не переконають вождів Кремля, що „або тепер, або ніколи..."?

II

Щоб Америці дозброїтись і могти відстрашити Совєтський Союз не тільки „нуклеарними парасолями", але й літаками, танками, гарматами, а головно готовими і добре вивінуваними і вишколеними дивізіями, треба: 1) хоча подвоїти кошти на збросння, 2) наладнати палестинське питання, щоб мати за собою арабське населення (а їх біля 130 мільйонів) і 3) припинити інфляцію. Коли не вдасться довершити ці передумовини, може бути біда...

Матеріяльні і технічні ресурси Америка має, щоб дігнати і перегнати СССР. ЗСА видають сьогодні на збросння біля 6 відсотків загального національного прибутку (GNP), тоді коли СССР видає двічі більше. ЗСА мають змогу подвоїти кошти на збросння без небезпеки банкрутства.

Перешкоди радше психологічні, головно недостача патріотичних почувань молодого покоління. Людський елемент є головним фактором у дозброєнні. Президент Картер зробив перший крок на тому шляху — проголосив обов'язок реєстрації 18-ти і 19-ти літніх. Яка реакція молоді на те? Переважно неґативна. Для нинішнього молодого покоління важливішими проблемами чим безпека батьківщини є матеріяльний добробут, розривки, кар'єра, секс. Посвята — для цієї молоді чуже почування. Це найсумніше і найтрагічніше.

Друга передумова — щоб забезпечитись перед загрозливим захопленням джерел енергії на Близькому Сході і спаралізуванням цим шляхом оборонного потенціялу Заходу — є з'єднати прихильність населення майбутнього театру зудару — арабів. А це неможливо без розв'язки палестинської проблеми. Якими відважними воїнами ізраїлітяни не були б, без співпраці мусулманського світу Америка на тому віддаленому терені не встоїться. А що робиться, щоб якнайскорше вдоволити справедливу вимогу палестинців на право самовизначення? Уряд Ізраїля обидився на ЗСА, коли делеґат ЗСА в ОН голосував недавно проти ізраїльських поселень на території окупованій Ізраїлем 1967 року. Президент Картер назвав цей голос ЗСА в ОН „помилкою", потураючи самогубній політиці Ізраїля. Бо чи не є ясно кожній тверезо думаючій людині, що задля безпеки самого Ізраїля, не то ЗСА, треба віддати палестинцям ту куцу територію, яка згідно з опінією цілого світу їм належиться? Як устоїться Ізраїль у тому вирі конфліктів Близького Сходу без співпраці з арабами?

Підпорядкування американської політики партикулярним інтересам, головно з уваги на грядучі вибори? Важко заперечити це питання і важко не зробити висновку, що ті особисті і групові інтереси кладеться вище, чим загальнонаціональні... Матеріялізм молодого покоління, матеріялізм провідної верстви — а ставка велика і грізна.

Врешті, щоб забезпечитись перед загрозливою агресією Кремля, треба здушити інфляцію. І в тому теж величезна трудність.

Заклики до патріотизму, щоб люди самі погамувались у видатках і вимогах, не допомагають. Коли це пишу, говориться про цьогорічну інфляцію у висоті 20 відсотків.

Заворожене коло: треба збільшити кошти на збросння; а підвищуючи їх, підбадьорюється інфляцію.

Лиш жертвенність, обмеження консумції, може спасти Америку від молоха інфляції. А жертвенність може прийти тільки як вияв патріотизму. Можна на це рахувати? Повторюю:

підложжя сьогоднішних труднощів Америки майже виключно психологічні. Коли б воля, сильна воля і зрозуміння проблеми, можна б бути вповні оптимістичним щодо грядучої драстичної конфронтації між Сходом і Заходом. А так насуваються тривожні думки про її можливий вислід...

Та повернімось до того СССР „тріщить". Може і тріщить. Усякій системі, що спирається на насильстві колись буде кінець. Але коли? А покищо існує серйозна небезпека, яка показує і вимагає від Америки бути дуже рішучою і не замилювати собі очей ілюзіями.

Американським провідникам і цілому народові треба забути про всякі „парасолі" і серйозно подумати над спорудою сильного оборонного бастіону для Америки і цілого світу. Найближчі роки, найближчих п'ять, може десять літ будуть дуже критичними і покажуть, хто побідить.

Ілюзії, що Совєтський Союз „тріщить" думки шкідливі і небезпечні. Нерозумно і нам ізводити себе такими оманами.

Ольга Кузьмович

НА ЛІТЕРУ „Х"

Ви пишете довідку чи статтю, маєте відповідь, підготовляєте лекцію до школи українознавства чи просто ще інша причина — і Вам доконче треба інформацій та точних даних, наприклад, про місто Харків.

У такому випадку найпростіша дорога, до речі прийнята в цілому світі, сягнути до енциклопедії.

Тож зором оббігаєте полички вашої підручної бібліотеки, приглядаєтесь до знаків на хребтах томів „Енциклопедії Українознавства" і...стверджуєте, що останній том кінчається на літері „Т"...

Значить „Х" і дальших ще немає і ви з розчаруванням думаєте, де вам нашвидкоруч найти потрібні інформації. У гасловій енциклопедії? Але в якому точно відділі: історії, географії, культурі?

У англомовній? Там знову дані не вистачаючі. В „Енциклопедії Брітаніка" Хіба, щоби з обуренням ствердити їхню фальшиву інтерпретацію нашої історії.

Ось ми вам дали образ із щоденного життя і праці пересічної нашої людини.

А за тим образом криється відомий факт, що енциклопедія — це либонь найважливіша підручна книжка для кожної людини. Для української людини, що живе у західньому світі, цей факт особливо важливий. Де ж бо інакше можемо найти достовірні, вичерпні інформації з усіх ділянок українського життя, тоді, як вони нам потрібні, незалежно від того, де живемо і що робимо.

Здається, нікого не потрібно переконувати про цю ясну і самозрозумілу правду. І могло б здаватися, що не треба також нікого в цьому переконувати, як конечним є якнайскоріше закінчення того великого діла, яким є видання „Енциклопедії Українознавства".

А однак у типічному, нелогічному розвиткові подій в українській спільноті, ми, що з таким ентузіязмом прийняли започаткування того великого завдання, тепер, коли воно ось-ось зближається до кінця, шукаємо за недоліками, неточними інформаціями, а щогірше дехто починає ставити під сумнів доцільність того виїмкового видання.

Коли навіть енциклопедія, а взглядно досі видані її томи, має неточності (а яка світова енциклопедія їх не має?), то чи логіка не підказує закінчити її за всяку ціну? Чи справді вона має із-за байдужости чи неохоти нашого громадянства залишитися незавершеною?

Якщо зовсім спокійно і без емоції глядіти на сьогоднішню загальну ситуацію, в якій находимося ми, вільні українці, тоді кожному хіба стане ясно, що ледве чи скоро найдуться інші фахівці, інші ентузіясти та інші добродії, щоби спільними силами вони змогли видати іншу другу повну українську енциклопедію!

Тому, відсунувши від себе всі „але", усі „чому", нам треба зараз допомогти фондами і моральною піддержкою до остаточного завершення „Енциклопедії Українознавства". Бож у ніякому разі нам не можна допустити до цього, щоб ми і наші діти не залишилися із прогалиною в потрібних нам інформаціях з українікм і щоб надаремно не шукали за літерою „Х" та іншими із останніх семи літер нашої азбуки, які ще є на варстаті редакції „Енциклопедії Українознавства".

Проф. Кубійович відвідає Філядельфію

Філядельфія (Комітет зустрічі з редактором ЕУ). — Незабаром Філядельфію відвідає головний редактор Енциклопедії Українознавства проф. Володимир Кубійович, що відбуває тепер подорож по більших осередках українського поселення в Австралії, Канаді й Америці в справі організації фондів на останні два томи (9 і 10) Енциклопедії Українознавства.

Зустріч проф. Кубійовича з філядельфійською громадою влаштовує окремий Комітет під патронатом Наукового Т-ва ім. Шевченка, Української Вільної Академії Наук і під проводом постійного представника ЕУ й довголітнього організатора фондів д-ра Володимира Пушкаря. Комітет запрошує все українське громадянство Філядельфії й околиць на зустріч з професором Кубійовичем за вступом 25.00 від особи. При тій нагоді відбудеться теж відзначення 80-ліття професора, який добрих 50 років трудиться для української науки і має великі досягнення й заслуги.

Енциклопедія Українознавства — це його ідея, ініціятива, організація й редакція. Дотепер під його проводом вийшли три томи загальної енциклопедії, два товстенні томи англомовної і 8 томів гаслової.

Залишилося ще видати два томи, бо 8-ий том зупинився на букві Т і дійшов лише до Тим, — а решта залишилася на два останні томи.

Поїздка проф. Кубійовича і його супутника д-ра А. Фіголя має на меті приєднати нових передплатників, бо ще багато є таких родин, що не мають у хаті гаслової ЕУ, а повинні мати, та зібрати потрібні фонди на закінчення цього епохального видання.

Анна Власенко-Бойцун

ХРОНІКИ, РОМАНИ І МЕМУАРИ УЛАСА САМЧУКА

(3)

Самчук зосереджується над розгубленістю і безнадійністю української спільноти, яка після трагедії програних засереджується над розгубленістю і безнадійністю української спільноти, яка після трагедії програних визвольних змагань, українізації і літературного відродження, не зуміла зорганізувати самооборони і наслідком того понесла мільйони жертв у часі насильної колективізації і голоду в 1930-их роках.

Самчук обвинувачує „прогресивних" українських інтелігентів у руйнуванні власних традицій, власного народу:

„...бо вони саме заразили чернь дикими ідеями „грабуй награбоване"... і зливою „реформ". Родини. Школи. Виховання. Природи Бога. Всього! Нема нічого. Геть усе! І маєте порожнє місце!"

Автор провадить свого протагоніста, Івана Мороза крізь тюрми і заслання до кар'єри. Його не вбивають, бо його потребують. Він знаменитий господарник, економіст, а таких потребують для наладнання нужденної комуністичної господарки. Його звільняють з тюрми і доручують йому будівництво радгоспу, а коли він це доконав, його переносять на будову залізниці Котлас-Воркута, яку він будує масами невільників, таких як він сам, хоч і має над ними необмежену владу.

Трагедія Івана Мороза полягає в тому, що він віддає і знання, і здібності, і всю свою силу системі, яку він ненавидить. Самчук змалював людину широкого розмаху, піонера евразійця, що несе цивілізацію у неосвоєні ще простори, бореться за поступ, будує, але робить це все для ворога свого народу. Іван Мороз є трагічною постаттю нашого сучасного і нашого минулого, постаттю, яка вповні віддзеркалює трагедію України, що вже 300 років, хоч і поневолі служить Москві, втративши віру в свою провідну ролю на сході Европи, не вміючи зосередити всі свої сили, фізичні й умові для боротьби із ворогом.

Другий брат, Андрій Мороз, також служить ворогові. Він совєтський письменник, орденоносець, але в душі Андрія наростає спротив, конфлікт, який досягає кульмінаційної точки під час колективізації, яку саме він пропаґує у своїх творах:

„...він мусить множити зло. Хулити Правду. Творити беззаконіє"...

Самчук глибоко відчув трагедію українських письменників, які хотіли вижити. Поруч Андрія вивів Самчук ще й другу постать письменника, Бича, правдоподібно, змальованого на трагедії Хвильового, якого колективізація привела до самогубства.

У творі „Темнота" Самчук змалював опортуністичну людину, в якій більше особистої амбіції ніж віри в правду, більше практичности ніж ідеології, більше гнучкости ніж принциповости і саме в цьому їх велика життєздатність перетривати лихоліття, але в цьому і їхня слабість, яка заставляє їх служити ворогові в ім'я любови до життя. У цій повісті Самчук віддзеркалив змаг за життя, він представив стихійність злочину, якому брати Морози протиставляться і бажання вижити, якому брати Морози піддаються. Усе ж таки брати будують, а не руйнують, вони борються за матеріяльні і духові цінності та змагаються за те, щоби бути людиною, а не рабом.

Поява протагоністів-Морозів вказує на те, що наша література дозріла вже до цього, щоб показати читачеві неґативний портрет нашого національного обличчя, що становить куди більші труднощі, ніж змальовування глибоко-патріотичних і саможертвенних персонажів, що їх у реальному житті справді мало. Саме у цьому полягає заслуга Уласа Самчука, що він таку спробу зробив.

Хоча в творі „Темнота" Самчук віддзеркалив часи національної і комуністичної революції в Україні, і загибель старого ладу та народження нових порядків, темою повісти не є, ані конфлікт між ідеологіями, ані конфлікт між старим і новим ладом, ані вічне змагання між злом і добром, темою повісти є затяжний віковий українсько-московський конфлікт.

У цій книзі Самчук ще раз повернувся до концепції Кирило-методіївського Братства, федерації слов'ян під проводом України, нав'язуючи до провідної ролі України-Руси.

* * *

Збройну боротьбу за волю України змальовує Самчук у двох романах: „Гори говорять" і „Чого не гоїть вогонь". Обидві книги написані в традиційному патріотичному тоні, тому вони не викликали контроверсійної критики. В першому — автор віддзеркалює повстання гуцулів проти мадярів під час Першої світової війни, а в другому — боротьбу УПА на Волині під час Другої світової війни.

Під фокус своєї обсервації в романі „Гори говорять" Самчук вибрав братовбивчу боротьбу синів українського народу, що змагались за інтереси двох імперій — Австро-Угорщини і Росії. Самчук віддзеркалив національне пробудження українських вояків по обох боках фронту, які боролись за чужі інтереси та зрозуміли своє трагічне положення. Суть роману — це боротьба братів Цокаців за свободу свого села Ясіння, але у вузькому, провінційному розумінні.

Хоча роман „Гори говорять" належить до слабих творів Самчука, автор вірно віддзеркалив самостійницькі змагання гуцулів, а ще вірніше схопив їхній зв'язок із природою, їхні особисті амбіції та характеристичні риси гуцулів і їхнього верховинного життя.

У романі „Чого не гоїть вогонь" Самчук відтворив боротьбу повстанського загону „Зелена бригада", який оперував на Волині від упадку Польщі в 1939 році до закріплення совєтської влади в 1944 році. Спочатку „Зелена бригада" веде боротьбу окремо, але згодом підпорядковується головній команді УПА і діє як військова одиниця УПА-Північ, яка воює на два боки. Нищить совєтське партизанське гніздо на Волині, ліквідує німецьку експедицію Гінцера, рятує Дермань перед нападом мадярського батальйону, вкінці убиває російського генерала Батуніна (дійсне призвище Ватунін 1904-1944).

Командир відділу Яків Балаба — це черговий варіянт Самчукового героя, що поєднує в собі практичність модерної людини з духовістю героїчних постатей нашого минулого. Він — людина, яка вміє широко жити, хитро боротись але також вміє по-геройськи вмерти, цим нагадує він крутянських героїв або героїв Лесі Українки, засадою яких було „убий — не здамся". У творі „Чого не гоїть вогонь" Самчук старався створити синтезу старого й нового, тому Балаба і практичний і героїчний одночасно, жертвенний і життєрадісний:

„Не був він ніяким революціонером, не любив доктрин, був людиною розумного компромісу... Був людиною чести, Не зносив насильства. Не був для такого роджений."

Він не праведник, але радше грішник. Балаба, однак, зовсім відмінний від прагматичних героїв. „Ост", і в протилежності до них, він не приймає ані вигідного становища, яке йому пропонує німецька окупаційна влада, ані не користає з можливости виїхати за кордон, ані не старається вижити за всяку ціну, хоч і любить життя. Балаба — сіль землі. Він репрезентує ту частину української спільноти, яка вибрала шаблю, яка не бажала ніяких компромісів, але воліла зі зброєю в руках загинути, виконуючи свій обов'язок супроти батьківщини. Він є цим леґендарним лицарем, породженим стихією вибранцем народу, який змагається за збереження нації в часі смертельної загрози і творить її історію.

У романі „Чого не гоїть вогонь" Самчук відступив від своєї лінії позитивної праці, яку повторяв у „Волині", „Марії", „Кулак" і „Ост", відкинув також ідею холодного розрахунку, розвинену в трилогії „Темнота", а підняв шаблю, яку молодий Шеремета-Самчук проміняв на думку, приєднався до боротьби, яка й є нашим найважливішим завданням, покищо у нас немає своєї держави.

(Продовження буде)

ЛІТОПИС

УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО

Рік І. БЕРЕЗЕНЬ 1980 Ч. 1.

Любомир Винар

УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО, 1965-1980

З перспективи 15-ох років існування і діяльности Українського Історичного Товариства бажаємо поділитися з українським громадянством нашими думками про генезу і працю нашого Товариства. Здається, що обговорення діяльности УІТ буде найкращим ювілейним відзначенням праці українських істориків і любителів історії, які є членами Товариства і вже повних 15 років жертвенно працюють для дальщого розвитку української історичної науки на Заході. У листопаді 1964 року оформилася Ініціятивна Група УІТ, основним завданням якої було підготовити установчі збори Товариства. Членами ІГ були представники різних поколінь українських вчених і це у великій мірі допомогло в ранніх роках існування Товариства. Сьогодні, з признанням і подякою, згадаємо тих піонерів УІТ (подаємо в поазбучному порядку): Марко Антонович, Наталія Полонська-Василенко, Богдан Винар, Любомир Винар, Ілля Витанович, Олександер Домбровський, Василь Дубровський, Михайло Ждан, Ігор Каменецький, Роман Климкевич, Петро Курінний, Михайло Міллер, о. Іриней Назарко, Олександер Оглоблин, Євген Онацький, Ярослав Пастернак і Микола Чубатий. Завдяки їхній праці,дня 1-го березня 1965 року -у висліді листовного референдуму 45 членів-основників постало нове товариство. Президію УІТ очолили Олександер Оглоблин — голова, Наталія Полонська-Василенко — заступник голови і Любомир Винар — секретар, який також був основником журналу „Український Історик" (1963) і координатором праці Ініціятивної групи УІТ. Завдання Товариства найкраще схоплено в офіційному повідомленні УІТ із березня 1965 року, в якому читаємо, що УІТ має такі цілі:

1. Об'єднувати істориків, дослідників, допоміжних історичних наук, а також активних прихильників української історичної науки.

2. Пильнувати і боронити інтереси вільної української історичної науки і її кращі традиції.

3. Нотувати й виправляти фальшиві і тенденційні інтерпретації історії України в історичних працях СССР і у вільному світі.

4. Видавати історичний журнал „Український Історик" і допомагати у виданні історичних праць з історії України і Східньої Европи.

5. Сприяти виявленню, реєструванню й вивченню джерельних матеріялів до історії України в закордонних архівах і бібліотеках.

6. Співпрацювати з українськими науковими установами.

В основному можна ствердити, що УІТ задовільно виконувало свої завдання і в короткому часі стало одним із найповажніших наукових товариств, яке свою діяльність не замикало виключно в рамки українського наукового життя, але брало і бере участь у конґресах, конференціях і з'їздах неукраїнських історичних і славістичних установ.

Українське Історичне Товариство головно зосередило свою увагу на науково-видавничу діяльність і на організаційну працю. Нашим головним завданням було зробити з „Українського Історика" — репрезентативного речника української історіографії, який рівночасно став творчою лябораторією представників із різних поколінь українських дослідників. Сьогодні ми вже маємо 64 випуски „Українського Історика", які стоять на рівні американських і европейських наукових журналів. Статті з „Українського Історика" реєструються у найповажніших міжнародних довідниках і тим самим є доступні для кожного дослідника історії Східньої Европи. Крім журналу УІТ видає цілу низку окремих серій, з яких згадаємо такі видання: „Історичні монографії", „Історичні студії", „Українські вчені", „Мемуаристика", „Грушевськіяна" і також несерійні окремі видання. Протягом 15-ти років видано 40 окремих публікацій у даних серіях. Не зважаючи на свої, більш, як скромні, матеріяльні засоби УІТ має ясно накреслену свою науково-видавничу програму і її систематично реалізує. Видання УІТ знайшли поважний і позитивний відгук у неукраїнській науковій періодиці. Протягом останніх 15-ох років Товариство зорганізувало низку конференцій і зустрічей з громадянством. На увазі маємо спільні конференції з УВАН, НТШ, Американською Історичною Асоціяцією, АААСС, ГУРІ, Канадським інститутом українознавства і іншими установами. Зокрема треба відмітити ініціятиву УІТ у скликанні першої конференції істориків України, яка відбулася від 29-го до 31-го травня 1978 року в Лондоні, Онтаріо. Під кінець грудня 1979 року під час з'їзду Американської Історичної Асоціяції в Ню Йорку зорганізовано знову ж дві сесії УІТ. Як відомо товариство є афілійоване з АГА і бере участь в з'їздах Американської Історичної Асоціяції. Отже, і в ділянці науково-організаційної праці УІТ було активне і має конкретні успіхи. Треба підкреслити, що УІТ завжди заступало концепцію гармонійної співпраці між науковими українськими установами. На увазі маємо справжню діловy, а не паперово-деклярaтивну співпрацю.

У нас немає змоги в короткій статті подати докладніші і обширніші інформації про успіхи і неуспіхи праці УІТ — ці дані читач знайде в хроніці „Українського Історика". Тут лиш приходиться ствердити, що праця УІТ є ускладнена мінімальною матеріяльною базою, яка не дозволяє зреалізувати всі запроєктовані науково-видавничі проєкти. Для нас є ясно, що українська історична наука має перед собою великі і відповідальні завдання. Якщо взяти до уваги сучасний стан історіографії у совєтській Україні, який межує майже з повним розгромом історичних дослідів, переслідуванням істориків і нагальною русифікацією українського наукового життя — тоді бачимо, що праця українських істориків на Заході, а зокрема діяльність УІТ — незаступима. З другого боку треба також наголосити помилкові концепції щодо Східньої Европи, а зокрема українського історичного процесу, які загніздилися у працях американських і европейських істориків, і які є не менш небезпечні, як совєтське спотворення історії України. Отже, і тут українські дослідники мусять зайняти активне становище і виправити тенденційну інтерпретацію західніх істориків. Значить знову ж велика і відповідальна праця стоїть перед УІТ і його членством.

При нагоді відзначення 15-річчя УІТ треба також згадати, що розуміння українськими установами і громадою праці УІТ і українських істориків не завжди задовільне. Ми бажали б мати тісніший зв'язок з українськими установами і громадянством, щоб з'ясувати українській спільноті значення історичних досліджень для нашої загальної справи. Історія є пов'язана із сучасним станом нашого життя, вона творить його основу. Пригадаємо, що різні концепції спрепаровані російськими або совєтськими істориками безпосередньо, причинилися до фальсифікації історії України і стали інструментом в руках наївних або тенденційних політиків, які мали безпосереднє відношення до української державности в 1917-20 роках. Історичні концепції оформлюють наукову і публічну опінію у різних ділянках суспільного життя і тому надзвичайно важливо, щоб історія України була представлена об'єктивно, а не в кривому дзеркалі західніх і совєтських істориків. І саме тут маємо одне із найважливіших завдань УІТ і українських істориків — поважними і фундаментальними науковими працями об'єктивно насвітлити український історичний процес і тим самим позитивно вплинути на представників західньої історичної науки, які дотепер у великій мірі є під впливом російської або совєтської історичної схеми або схем, і тим самим не є спроможні об'єктивно насвітлити історію України. Ми віримо, що УІТ при допомозі українського громадянства зможе задовільно вив'язатися із своїх завдань в 1980 роках.

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА І УСТАНОВ

У 1980 році Українське Історичне Товариство відзначає 15-ліття своєї діяльности. За цей час УІТ розгорнуло свою науково-видавничу і організаційну працю і стало одним із найповажніших українських наукових товариств на Заході. Зокрема бажаємо звернути увагу на видання „Українського Історика" — єдиного нашого історичного журналу поза межами України, який є виразником української національної історіографії. Ми звертаємося до українського громадянства і установ активно підтримати діяльність УІТ і причинитися до дальшої розбудови „Українського Історика".

В Україні неможливий розвиток української історичної науки із-за політичної партійної лінії, що її мусять додержуватися у своїх працях українські совєтські історики. Нагальний руїнницький процес русифікації в Україні безпосередньо причинився до припинення серйознішої наукової праці в наукових установах, переслідування українських істориків і припинення видавання багатьох серійних наукових збірників. Українська історична наука на Батьківщині властиво перестала існувати. Її замінено партійною „історичною наукою", яка не має нічого спільного з методологією незалежного історичного дослідження. На Заході дуже часто історики висвітлюють український історичний процес в дусі російської або совєтської схеми історії України, — явище загрозливе і некорисне для дальшого розвитку історичної науки.

Головне завдання УІТ і „Українського Історика" було і є боронити та пильнувати інтереси справжньої української історичної науки та її кращі традиції. Ми старалися виправити фальшиві і тенденційні інтерпретації історії України в історичних працях виданих у СССР і на Заході, а рівночасно гідно репрезентувати українську історичну науку у вільному світі. З перспективи часу можна ствердити, що Товариство і журнал повністю виправдали своє існування і стали загальновідомими серед українських і неукраїнських наукових кіл. „Український Історик" має основне значення у дальшому розвитку української історичної науки і є рівночасно лучником усіх поколінь українських науковців, а також форумом праці для неукраїнських істориків. Ми зробили все, що в наших силах, щоб „Український Історик" став репрезентативним журналом української історичної науки.

Тепер по роках наполегливої праці і конкретних її наслідків звертаємося до українського громадянства зі закликом допомогти нам розбудувати матеріяльну базу Товариства і тим самим причинитися до росту „Українського Історика" і зреалізування інших видань присвячених історії України. Просимо ставати членами-прихильниками УІТ і передплатниками журналу „Український історик", а заможніші установи і громадяни можуть стати меценатами журналу. Ваш одноразовий ювілейний даток на Видавничий Фонд УІТ спричиниться до дальшого розвитку української історичної науки. У нашому ювілейному році хочемо приєднати 400 нових передплатників „Українського Історика". Це можемо зробити лише за Вашою активною допомогою. Видання і розбудова цього журналу — це справа цілої української громади в діяспорі. Розвиток української історичної науки має величезне значення для нашої національної справи. Тому віримо, що громадянство і установи з нагоди цього нашого 15-ліття відгукнуться на наше звернення і стануть будівничими української незалежної історичної науки.

За Президію Українського Історичного Товариства:

Олександер Оглоблин — голова УІТ, Марко Антонович — заступник голови, Любомир Винар — редактор „Українського Історика", науковий секретар;

Члени Управи УІТ і Редакційної Колеґії УІ: Олександер Баран (Вінніпеґ), Юрій Бойко (Мюнхен), Богдан Винар (Денвер), Тарас Гунчак (Чатгам, Н. Дж.), Олег Ґерус (Вінніпеґ), Василь Верига (Торонто), Олександер Домбровський (Ню Йорк), Н. Кордиш-Головко (Ст. Павль, Мінн.), Теодор Мацьків (Акрон), Василь Омельченко (Ню Йорк), Теодор Богдан Цюцюра (Ґаліфакс).

Ювілейний даток і членські вкладки — 19 долярів, які включають передплату „Українського Історика" просимо надсилати на таку адресу: Ukrainian Historical Assn. P.O.Box 312, Kent, Ohio 44240.

Українське Історичне Товариство є звільнене від федерального податку і всі пожертви можна відтягати від державного оподаткування в Америці.

ВИДАННЯ У І Т: ТЕПЕРІШНІЙ СТАН І ПЛЯНИ НА МАЙБУТНЄ

Офіційним виданням УІТ є історичний журнал „Український Історик", який тематично і хронологічно охоплює усі періоди української історії і допоміжні історичні науки. Дотепер появилося 60 чисел журналу і в 1980 році плянується дальша розбудова журналу. Члени УІТ у більшості заступають думку, що треба зосередити працю на підготову підставових і фундаментальних праць з історії України в українській і англійській мовах. Саме тому вже опрацьовано перший атлас історії України — автори Іван Тесля, Е. Тютько, редактор Л. Винар, — який має появитися у відносно короткому часі за допомогою Допомогового комітету для видання атласу в Чікаґо. Також вже майже закінчено опрацювання англомовної бібліографії до історії України, яка стане основним довідником до історичної літератури і джерел. У зв'язку з розгорненням видавничої діяльности Управа і члени УІТ обговорюють такі проєкти:

Видання джерел до історії України — цією справою займається проф. Тарас Гунчак і проф. Олександер Баран. Ідеться про підготову кількатомного видання, в якому були б зібрані важливі документи з різних періодів історії.

Підготова фундаментальної історії України в українській і англійській мовах (збірна праця). Дотепер не видано відповідного високошкільного підручника історії України в англійській мові. Це значно утруднює працю українських і неукраїнських студентів в американських і канадських університетах, які бажають студіювати історію України. Саме тому підготова нового академічного підручника історії України належить до наших важливих завдань.

Історія української культури в українській і англійській мові збірна праця). Уже проминуло двадцять років від появи популярного нарису історії української культури проф. Івана Мірчука — „Ґешіхте дер украінішен культур", 1957 — який вийшов в німецькому В-ві „Ізар Ферляг". Брак наукового або науково-популярного нарису історії культури відчуваємо на кожному кроці.Дане видання можна зреалізувати за збірним авторством спеціялістів різних ділянок матеріяльної і духової культури українського народу.

Ми лише згадали три проєкти фундаментальних праць, які треба опрацювати і видати. Тут треба згадати, що вже раніше УІТ розглядало питання видання Словника української історії і бібліографію української історії, як також систематичне опрацювання історії українського поселення в Америці, Канаді, Европі, Австралії і Південній Америці. Всі ці ділянки занедбані і прямо не є зрозуміло, чому українознавчі осередки при американських або канадських університетах, які розпоряджають поважними фондами, зібраними українською громадою або признані державою, не зосереджують свою працю над опрацюванням цих підставових праць. УІТ заступає думку, що згадані проєкти можна і треба реалізувати. Передумовою нашого успіху є кваліфіковані автори, накреслення солідного пляну праці і задовільна матеріяльна база. Українські установи і громадянство повинні допомогти українським дослідникам бодай частинно зреалізувати декілька цих необхідних проєктів. Ідеться про розбудову матеріяльної бази УІТ, яка уможливила б історикам приступити до опрацювання фундаментальних праць. І тут співпраця громади з Товариством є не лише потрібна і конечна але також і необхідна. Без сумніву, що деякі проєкти УІТ зможе опрацювати у співпраці з іншими науковими установами. Слово тепер за Українською Громадою.

Матеріяли до українсько-жидівських взаємин під час Другої світової війни

Дослідження українсько-жидівських зв'язків під час Другої світової війни належить до малодосліджених тем. Знаємо, що багато українських родин переховувало жидів, а також допомагало їм пережити німецьку окупацію українських земель. Деяких українців тому, що вони саме допомагали жидівським родинам ґестапо їх знищило.

Редакція „Українського Історика" бажає зібрати свідчення очевидців про ці події. Ідеться про свідків, розповіді яких можуть згодом бути видані в окремій публікації. Ідеться про точне відтворення подій, дат і місцевостей. Наше звернення відноситься також до українських колишніх в'язнів німецьких тюрем, які зустрічалися або мали змогу почути розповіді про становище жидів в Україні.

Документація даної проблематики — важлива і тому віримо, що нам вдасться за допомогою українських і жидівських очевидців зібрати відповідні матеріяли. Просимо висилати свідчення і інші матеріяли на адресу Редакції „Українського Історика".

Біографічний словник українських істориків

Уже розпочалася підготовча праця над опрацюванням Біографічного Словника Українських Істориків. Документація життя і творчости дослідників історії України є однією з найбільш занедбаних ділянок і тому заплянований словник виповнить поважну прогалину в історіографічній і бібліографічній літературах. Хронологічно словник охоплює дослідників від XI до XX століття включно. Словникові гасла складаються із трьох частин: біографічний нарис, характеристика наукової творчости і вибрана бібліографія.

Частина гасел буде друкуватися на сторінках „Українського Історика". Просимо членів Товариства і зацікавлених голоситися до співпраці, а рівночасно надсилати на адресу Редакції „Українського Історика" матеріяли — друковані і недруковані, фотографії, тощо — про українських істориків і дослідників допоміжних історичних наук.

Проф. Олександер Оглоблин — перший почесний Член УІТ

Проф. д-р. Олександер Оглоблин

У зв'язку з відзначенням 60-ліття наукової праці і 80-ліття життя проф. Олександра Оглоблина, голови Украського Історичного Товариства і найвидатнішого сучасного українського історика, Ювілятові вислано листа:

Вельмидостойний і Дорогий Пане Професоре.

З нагоди Вашого славного ювілею просимо прийняти від Товариства якнайкращі побажання кріпкого здоров'я, багато років творчого життя і повного задоволення із Вашої відповідальної праці. Ваш Ювілей збігається з відзначенням 15-річної діяльности УІТ, якого Ви були одним з основників і в працю якого Ви вклали багато труду і творчої наснаги. Відзначуючи Ваш ювілей — рівночасно відзначуємо українську історичну науку у вільному світі, якій Ви присвятили і присвячуєте своє життя і трудолюбиву працю. Як найвидатніший наш історик — Ви поставили твердий ґрунт під дальший розвиток української історіографії на Заході. Ваші численні праці становлять тривалий вклад у світову наукову літературу. Як професор українських університетів у Києві, Празі і Мюнхені — Ви своєю наполегливою працею виховали декілька поколінь українських істориків, які тепер продовжують кращі традиції української історіографії. Ви також були професором української історії у Гарвардському університеті і там мали своїх здібних учнів. У 1965 році Ви очолили УІТ і причинилися до тривалої розбудови нашого Товариства і його офіціозу „Українського Історика". Немає змоги у короткому листі вичислити усі Ваші заслуги для розвитку історичної науки, наукових установ і для українського народу.

Це частинно зроблено в численних друкованих працях присвячених Вашій творчості і діяльності. Ми радіємо, що спільно дальше працюємо для рідної історії і нашого народу.

Ми дякуємо Дорогий Професоре за Ваш цінний труд і працю і заразом з великою приємністю доводимо до Вашого відома, що Ви стали першим Почесним Членом Українського Історичного Товариства. Цим нашим найвищим відзначенням бажаємо бодай частинно відзначити 60-ліття Вашої наукової праці, праці найвидатнішого історика України.

Остаюся з правдивою пошаною і сердечним привітом Ваш

Любомир Винар

За Управу УІТ

ХТО НАД ЧИМ ПРАЦЮЄ: ПРАЦІ ЧЛЕНІВ УІТ

Олександер Баран — опрацьовує студію про козацько-татарські зв'язки в першій половині XУII століття і дальше опрацьовує джерела до історії козаччини.

Марко Антонович — опрацьовує монографію про О. Кониського і нариси історії України в XIX столітті. Також редаґує збірник присвячений проф. В.Міяковському (видання УВАН)

Лев Биковський — опрацював монографію про Соломона Ґольдельманна, яка появиться в англійській мові у виданнях УІТ. Також опрацьовує окремі теми історії української бібліографії.

Богдан Винар — працює над фундаментальною історією української економіки і підготовляє анотований довідник україніки в англійській мові. Також редаґує престижевий щорічник „Амерікен Референс Букс Анюал".

Любомир Винар — працює над монографією про Михайла Грушевського і історією українського козацтва. Також збирає матеріяли до історії українців в Америці.

Любомир Гайда — допомагає редаґувати монографію Дмитра Дорошенка про гетьмана Петра Дорошенка.

Стефан Горак — опрацьовує бібліографічний довідник до неросійських республік СССР, редаґує науковий квартальник „Нешенелітіс Пейперс" і опрацьовує окремі теми пов'язані з історією України в XIX і XX століттях.

Тарас Гунчак — працює над монографією про Симона Петлюру і підготовляє фундаментальне видання джерел до історії України. Опрацьовує окремі теми з новітньої української історії.

Олег Ґерус — збирає матеріяли до заплянованого збірника, присвяченого окремим питанням української історії і редаґує наукові збірники УВАН в Канаді.

Олександер Домбровський — опрацьовує нариси ранньої історії України і працює над перекладом „Скитії" Геродота. Також опрацьовує окремі історіографічні теми.

Ігор Каменецький — працює над фундаметнальною студією, присвяченою німецько-українським зв'язкам в 1917-1920 і 1939-1945 роках.

Михайло Марущак — збирає матеріяли до опрацювання біографічного словника українців в Канаді.

Олександер Оглоблин — опрацьовує монографічні нариси „Люди Нової України", є головним редактором історичної частини англомовної Енциклопедії Українознавства — має появитися в 1980 роках, — опрацьовує окремі генеалогічні і історіографічні теми.

Осип Мартинюк — працює над студією про архітектурні форми українського поселення — історичний розвиток.

Орест Субтельний — досліджує революційні рухи в Західній і Східній Европі в XУII столітті і є співредактором збірника, присвяченого окремим питанням української історії — іншим співредактором є І.Л. Рудницький.

Роман Сербин — опрацьовує студію про недільні школи в Україні.

Іван Світ — опрацьовує обширну історію українців в Азії.

Лев Шанковський — працює над фундаментальною історією УПА і опрацьовує окремі питання української історіографії.

Дмитро Штогрин — опрацьовує бібліографічний довідник до історії української літератури і працює над студією про Ф. Савченка. Збирає також матеріяли до видання другого випуску біографічного довідника українців в Америці і Канаді.

Проситься усіх членів УІТ надсилати інформацію про їхню наукову працю і видання до Редакції „Українського історика".

ДАЛЬША РОЗБУДОВА І ВИДАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИКА ЗАЛЕЖИТЬ ВІД ВАШОЇ ДОПОМОГИ. ПРОСИМО ВАС СТАТИ БУДІВНИЧИМ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ І СКЛАСТИ ДОБРОВІЛЬНИЙ ДАТОК НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД УІТ

ЛІТОПИС

УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО

БУДІВНИЧІ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ ВИДАВНИЧИЙ ФОНД УІТ

У зв'язку з поміщенням звернення Українського Історичного Товариства до українського громадянства і установ з нагоди відзначення 15-річчя УІТ і розбудови „Українського Історика", бажаємо подати основні інформації про видавничий фонд.

У першу чергу слід підкреслити, що це є одноразова ювілейна акція для розбудови матеріяльної бази Товариства, яка безпосередньо пов'язана з зреалізуванням наукових видань, присвячених історії України. Всім жертводавцям важливо знати, що УІТ є зареєстроване, як недоходова установа і всі пожертви можна відтягати від державного податку в Америці. Основною ціллю нашої ювілейної акції — це створення 50-тисячного фонду „Українського Історика" і приєднання біля 400 нових членів-прихильників Товариства.

Управа УІТ установила такі категорії жертводавців:

1. Фундатори „УІ" — Ця категорія включає жертводавців (установи і поодиноких жертводавців), які складуть добровільний даток в сумі від 500 долярів до 1,000 долярів або більше. Вони стануть доживотними членами-фундаторами УІТ і одержать усі видання Товариства.

2. Меценати „УІ" — Установи і жертводавці, які пожертвують від 300 до 500 долярів. Вони є доживотними членами-меценатами УІТ і одержуватимуть журнал. Вони також одержать три книжки видані УІТ.

3. Добродії „УІ" — Ця категорія охоплює жертводавців, які пожертвують від 100 до 300 долярів. Вони одержать протягом 3-ох років журнал і одне книжкове видання.

4. Прихильники „УІ" — Жертводавці, які пожертвують від 25 до 100 долярів, одержать однорічну передплату „Українського Історика".

УІТ також буде вдячне за менші пожертви на розбудову Ювілейного Видавничого Фонду. Списки пожертв систематично будуть оприлюднені в пресі, а фундатори і меценати можуть складати свої пожертви ратами. Листування і пожертви проситься надсилати на таку адресу: Ukrainian Historical Association P.O.Box 312, Kent Ohio 44240.

Із щирою подякою згадуємо наступних Будівничих української історичної науки:

Фундатори „У.І." — пан Роман Пристай (Рочестер) — 1,000 дол., Іван і Анеля Мазуренки (Торонто) — 1,000 дол., мгр Богдан Михайлович (Чікаго) — 500 дол., пані Оля Босчко (Торонто) — 500 дол. Пан інж. Омелян Смеречинський задеклярував 1,000 дол. (вплатив першу рату пожертви).

Меценати „У.І." — пан Василь Микитчук (Торонто) — 400 дол., п-во Володимира і Карпо Микитчуки (Торонто) — 300 дол., д-р Константин Кебало — 30 дол., п-во Мирон і Марія Барабах (Філядельфія) — 300 дол., п. Володимир Засадний (Елвуд, Ілл.) — 300 дол., Данило Мазуренко (Торонто) — 300 дол.

Добродії „У.І" — пан Ігор Микитчук — 100 дол., інж. О. Стовба — 100 дол., Орест Салабан (Австрія). — 100 дол., д-р Богдан Запутович)Торонто) — 160 дол. п-ні Ірина Козак — 125 дол. д-р Роман Лисяк (меценат „У.І") — 100 дол., І. Савардій — 100 дол., п-во Росньки — 100 дол., пані Марія Галун Блох — 100 дол.

Прихильники „УІ" — Лев Биковський (меценат) 50 дол., проф. Гліб Гаюк-50 дол., Петро Мацяк — 50 дол., проф. Т. Мацьків — 50 дол., п-ні Евгенія Сорока — 64 дол., інж. А. Яремко -50 дол., проф. Осип Мартинюк — 31 дол.

По 25 дол. склали: Мирон Примак, Ілля Саламака, І.Панчук, С. Нечипорук, І. Дацьків, Ангелина Матушевська. Пані Каплиста зложила 25 дол. у вшанування пам'яті бл. п. проф. інж. М. Каплистого, члена-прихильника УІТ.

Від успіху нашої збіркової акції залежить дальша доля „Українського Історика" і зреалізування інших необхідних видань УІТ. Стаючи меценатом УІ Ви активно допомагаєте в дальшому розвитку української історичної науки.

Майбутніх жертводавців і передплатників „Українського Історика" просимо виповнити подану заяву.

Українське Історичне Т-во
П.О. Бох 312
Кент, Огайо 44240

Ім'я і прізвище ——————————————
(в англійській мові)

Адреса: число дому і вулиці ——————————

Місто ——— стейт/провінція ——————— зіп ч. ————

У залученні пересилаю $——— (чеком, поштовим переказом)

$25—— $50—— $100—— $300—— $500—— $———————
(інша сума)

Даток бажаю сплачувати ратами ————————————

На передплату „УІ" пересилаю $——————————

Чеки або грошові перекази виставляти на Українське Історичне Товариство або „Українського Історика".

НОВІ ЧЛЕНИ УІТ

Цей список охоплює членів і членів-прихильників Товариства: Любомира Брикович (Канада), д-р Роман Олійник (Канада), д-р Володинир Білецький (ЗСА), проф. д-р Павло Юзик (Канада), О. Шонк (Австралія), Володимир Роніш (Канада), Дарія Савка (Канада), д-р Богдан Старух (ЗСА), Віра Баніт (Канада), Леся Храплива-Щур (Канада), Петро Галій (Канада), мгр Василь Кордюк (Канада), Антоніна Горохович (Канада), дир. Омелян Плешкевич (ЗСА, Юрій Ганас (Канада), д-р Ярослав Микулович (ЗСА), д-р Григорій Лозинський (ЗСА) Василь Яворський (ЗСА).

ОПРАВЛЕНІ ПРИМІРНИКИ „УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИКА"

Оправлені річники „Українського Історика" за роки 1965-1978 можна безпосередньо замовляти у нашого представника на Філядельфію і Пенсильванію — д-ра Романа Коса (873 Н 22 Ст. Філядельфія, Па. 19130). Тверда обкладинка і золоті витиски назви журналу роблять надзвичайно позитивне враження. Українські установи і поодинокі жертводавці також можуть замовляти ці томи цього журналу для американських і канадських університетських і публічних бібліотек.

Наші втрати

Українське Історичне Товариство зі сумом повідомляє, що наступні члени і члени-прихильники Товариства відійшли у вічність: проф. д-р Константин Біда (11 квітня 1979 р.), д-р Володимир Мацяк (5-го березня 1979 р.), проф. Євген Онацький член-основник (25-го вересня 1979 р.), професор Константин Туркало (17-го жовтня 1979 р.), професор інж. Макар Каплистий (5-го листопада 1979 р.), проф. д-р Юрій Фединський (25-го листопада 1979 р.).

Родинам Покійних висловлюємо найглибші співчуття.

Вічна їм пам'ять!

ПРЕЗИДІЇ ЕКЗЕКУТИВИ...

(Закінчення зі стор. 1)

нарадах є приявних кругло 100 членів Ради на всіх 132 умандатованих.

До суперечности у зв'язку з резолюцією в справі „політичної концепції" ген. Григоренка та „клярифікацією" до неї прийшло вже при схвалюванні порядку нарад. У запропонованому порядку ця справа була передбачена як 6-та точка і звучала: „Внесок Президій Екзекутиви і Крайової Ради УККА для вияснення резолюції Крайової Ради в справі відношення до Закордонного Представництва Гельсінкської Групи". Проф. Трач з Рочестеру запропонував, щоб цю точку змінити в тому сенсі, щоб дискусія відбувалася над резолюцією, а не тільки над вясненням до неї, та щоб до цього дати також „проблему леґальности рішень Крайової Ради УККА 15-го грудня 1979". Після короткої дискусії переведено голосування і запропоновану проф. Трачем зміну відкинено більшістю 50 голосів проти 30 і при 12 здержаних.

Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять геройської смерти Головного Комадира УПА сл. п. Романа Шухевича — ген. Тараса Чупринки, який 30 років тому в дні 5-го березня 1950 р. впав на полі слави в боротьбі з большевицькою навалою в Білогорщі коло Львова. Рівнож учасники наради вшанували недавно померлого члена Контрольної комісії УККА Івана Поритка, бувшого голову найстаршої української військової формації — Братства Українських Січових Стрільців.

З черги мгр Іван Базарко подав схвалені попередньо Екзекутивою персональні зміни і доповнення в Екзекутиві і Крайовій Раді УККА на нарадах 16-го і 29-го лютого 1980 р. Зміни такі: СУА — на місце п-ні Х. Навроцької є пані І. Рожанковська, ОЖОЧСУ — на місце У. Целевич є Л. Сілецька в Екзекутиві. В крайовій Раді: ТУСМ — Б. Потапенко замість Р. Зварича. Карпатський Дослідний Центр — В. Вереш зам. Ю. Ревая; АДУК — Л. Полтава замість М. Кушніра; УБС — М. Терлецький зам. М. Данилюка; ОДВУ — В. Процик зам. Р. Шраменка; Укр. Амер. Асоц. Університетських Професорів — І. Ратич і М. Чировський зам. П. Ґоя і Е. Федоренка; СУСТА — Р. Стойко і І. Зварич зам. К. Семанишин і І. Принади; ОбВУА — Й. Вишневецький зам. І. Козака. Доповнення до К.Р. — Б-во „Броди Лев" — Б. Семенюк, Об. к. Вояків УПА — Ю. Лопатинський, Б-во УСС — С. Ріпецький. Всі ці зміни Крайова Рада затвердила.

Протокол із попереднього засідання, що відбулося 15-го грудня 1979 р., відчитав секретар К.Р. Орест Щудлюк. Протокол після доповнень та змін прийнято.

З черги проф. Добрянський звітував про свою діяльність у Вашінґтоні.

З огляду на резиґнацію конгресмена Данієля Дж. Флода, публікація матеріялів про 20-річчя відзначувань „Тижня Поневолених Націй" відложена на десякий час. Покищо конґресмен Едвард Дж. Дервінський, республіканець, вніс резолюцію в справі друкування брошури в Конґресі і є сподівання, що конґресмен Самуел С. Страттон внесе подібну резолюцію як демократ. Д-р Добрянський згадав, що в імені УККА він вислав два листи до президента Картера — один в справі американських закладників в Теграні, а другий після інвазії Афганістану совєтськими військами з повною піддержкою УККА для всіх починів і зусиль, які американський уряд уважає за відповідні. Відповіді прийшли від п-і Анн Векслер, спеціяльної асистентки Президента.

З нагоди 62-річчя проголошення української державности проф. Добрянський вислав спеціяльного листа до всіх американських сенаторів і конґресменів, закликаючи їх внести відповідні заяви та резолюції в обороні України. Після того багато таких заяв появилось в „Конґресовому Рекорді".

Проф. Добрянський також згадав про свою статтю про поневолені нації в „Нейшенел Ревю" та про появу статті М. Новака, знаного американського колюмніста, про Україну, в якій він цитує листа проф. Добрянського та працю Українського Конґресового Комітету Америки. Президент УККА також працює з американською католицькою ієрархією над більшим документом про марксизм і християнство. Після того були запити над звітом проф. Добрянського.

Справа клярифікації — завваги І. Білинського

Приступаючи до цієї точки в порядку нарад, слово забрав секретар УККА і внескодавець резолюції, п. Ігнат Білинський, подавши такі свої завваги:

Екзекутива відбула своє останнє засідання і на ньому розглядала всі письма, які наспіли до Екзекутиви в справі резолюцій, які були прийняті на останній Крайовій Раді 15-го грудня 1979 року.

Письма були за резолюціями і були такі, які оспорювали і були проти.

Щодо справи, я прийду відразу — коротко, я не хочу зупинятися, ані насвітлювати проблем тому, що вони нам відомі.

Щодо справи постанови цієї, котра була в справі пана Плавюка. Екзекутива вважала, що в світлі того, що Президія Секретаріяту СКВУ зайняла становище, що не бачить статутових причин для його уступлення, дальша дискусія над цією справою на форумі УККА є безпредметна і вона може бути дискутована хіба на Секретаріяті СКВУ.

Щодо справи резолюції про ротаційні обов'язки, Екзекутива вислухала звідомлення своєї Комісії. Відчитано постанови зі серпня 1978 р., постанови Екзекутиви, яка виразно стверджує, що всі обов'язки екзекутивного заступника президента, включно з членством в Президії СКВУ, є ротаційним. Екзекутива ще раз голосуванням потвердила свою постанову з 1978 року. Тому ця справа теж є безпредметна.

Залишається третя справа, супроти якої прийшло так багато писем, в якій квестіоновано резолюцію, яка була ухвалена в справі політичної концепції генерала Григоренка.

Я хочу звернути увагу на дві речі. Ця резолюція мала два аспекти. Один, це було ствердження, що Крайова Рада не погоджується і вважає помилковою і шкідливою для української визвольної справи таку політичну концепцію, яка каже, що Росія не поневолює України і за поневолення України відповідає Комуністична Партія, в якій включно з українцями і так дальше і так дальше.

Арґументацій тут не потрібно і всі Ви вже читали за і проти і кожний має вироблену думку на це. Всі на засіданні Екзекутиви стояли на становищі, що такої концепції українці не можуть прийняти. Друга точка цієї резолюції відносилася до того, що було сказано, тому що генерал Григоренко в опублікованій своїй заяві сказав, що він з таких позицій, як він проголосив в заяві до „Континенту", буде вести діяльність Закордонного Представництва Гельсінкської Групи, що Крайова Рада не буде піддержувати такої діяльности під його проводом.

Щодо цього була контроверсія, інтерпретована в пресі, що, мовляв, УККА відмовив будь-якої співпраці з українськими дисидентами з України. Така інтерпретація цієї постанови була невірна. Ніколи не було інтенцією цієї резолюції сказати, що ми не будемо піддержувати або співпрацювати з будь-якими, чи з членами Гельсінкської Групи, чи дисидентами. Було виразно сказано, що з тими, які стоять на становищі ген Григоренка, що Росія не поневолює України, співпраці бути не може. Є дисиденти, самі вже це знаєте, які прилюдно заявляють, що вони не згідні з позицією в справі Григоренка. Тому Екзекутива і вчора дві Президії розглядали цю справу в такій площині: щоби стримати в нашій громаді цей нездоровий процес, який почався і який, на мою думку, є свідомо підсилюваний, щоби нам за ті завдання сьогодні почали дискутувати над тим, чи Росія поневолює Україну чи ні, і поділити громаду на такі подвійні концепції.

Екзекутива прийшла до такого висновку і вчора теж обидві Екзекутиви, Президія Екзекутиви і Президія Крайової Ради, що треба дати клярифікацію цієї постанови. Зокрема в цім відношенні другої точки. Бо щодо першої, то нема між нами розходження. Я не думаю, що на залі хтось знайдеться, хто би таку концепцію міг твердити, що Росія не поневолює України і таку концепцію підтримувати. Якщо є, то нехай виступить і най сьогодні її обороняє.

Щодо другої точки ми зайняли таке становище, щоби пропонувати Раді схвалити таку клярифікацію, при чому доручити нашій Комісії, про що буде пізніше мова, Комісії Дослідів сучасного стану в Україні, оборони прав України, відбути наради з українськими дисидентами і з ними переговорити цю проблему і тоді, якщо вони з'ясують своє становище так чи інакше, ми будемо до них „так, чи інакше" ставитися. Щоб ця справа була виразна, щоб ніхто не оперував тим і не роз'ятрював емоцій в громаді, що, мовляв, когось засуджуємо, комусь відмовляють підтримки, з кимось не хочуть говорити. Це слово „засуджують" є дуже небезпечне, воно дуже демагогічне. І воно було вживане в пресі. Вважаю це демагогією. Бо я два рази підкреслював, коли я реферував цю справу, нема мови про засуд людини. Що значить засуд людини. Що значить засуд? Треба суд над ним відбути. Була мова про непогоджування і визнання шкідливости концепції політичної. Чи мав право УККА займати до такої концепції становище? Не тільки право, а обов'язок. До кожної концепції, яку висловлює українець чи не-українець, маємо право і обов'язок займати становище.

У висліді цього ми рішили пропонувати вам сьогодні до схвалення клярифікацію з тим, щоб пізніше відбути розмови з українськими дисидентами. Ця клярифікація виглядала б в такому змісті.

В дальшому п. І. Білинський відчитав „клярифікацію", повний текст якої подамо на початку цього звідомлення. Відчитавши текст „клярифікації", п. І. Білинський ще завважив:

Вслід за такою клярифікацією відбудуться розмови в якнайшвидшому часі з представниками українських дисидентів, членами Гельсінської Групи й іншими, з якими ми матимемо розмову, щоб устійнити, які є їх позиції і які є їх пляни їхніх дій. І від цього потім узалежнимо нашу дальшу поставу.

Дискусія — внесок д-ра Шебунчака

В дискусії одним з перших зголосився до слова д-р Б. Шебунчак, склавши таку заяву:

Я хотів би зробити одне маленьке ствердження. Ви чули звіт ред. Білинського. Я думаю, що був нетакт, або принаймні недогляд ще вчора. Як створено після цієї дискусії, яка відбулася між двома Президіями, Комісію, яка мала виготовити якусь другу резолюцію, чи як Ви її хочете називати, що до складу цієї Комісії не ввійшов представник Президії Крайової Ради. Повинні там були бути чотири — двох не було. Не було там одного секретаря і не було одного заступника. Був секретар і був я. Про людське око випадало, щоби ми були, щоб могли щось сказати, як то писалося. А так писалося без нас і то виглядає, що то є узгіднене.

Я сказав свою думку, поки я вийшов. Я бачу, що ті думки не були взяті до уваги відносно змісту клярифікації. Я з тим змістом абсолютно не погоджуюся. Я думаю, що він є заслабий, поминаючи все інше. І тому, що я мав нагоду цей зміст бачити, заки я тут прийшов, я приготовив другий зміст. І тому я прошу громаду, щоб мене вислухала. Вам вільно не погоджуватися, але тоді ми будемо мати на столі бодай дві пропозиції і зможемо дискутувати і, можливо, узгіднювати. Це є зміст від тієї організації, яку я репрезентую на терені УККА, а це є ОДВУ. Отже, я пропоную таку резолюцію:

Резолюція

„Виходячи з заложення, що УККА є найвищою репрезентацією, зрізничкованою в своїх поглядах на суспільно-політичні справи української громади в ЗСА, і мавши на увазі також основні принципи, за якими побудоване об'єднання цих сил, як рівнож відповідальні завдання цієї спільної репрезентації перед нашим народом в Краю і в діяспорі, підкреслюючи і той факт, що досі всі його основні і вагомі в своїх наслідках рішення і постанови приймали ми з метою скріплення цієї об'єднаної репрезентації під аспектом визвольної і національно-державної рації, Президія Екзекутиви УККА, після всестороннього обміркування, пропонує Крайовій Раді УККА перевірити зміст і форму резолюції, прийнятої на нараді дня 15-го грудня 1979 р. в Ню Йорку, та прийняти такий новий і узгіднений проєкт:

Згідно з попередніми устійненнями та у згоді з напрямними праці УККА, з'ясованими у 10-ох точках, підтримати морально Українську (Київську) Гельсінську Групу на чолі з Миколою Руденком, як одну з форм діяльности руху опору на рідних землях, — а разом із тим на базі спільної постави учасників III-го Конгресу СКВУ і присутніх на ньому українських дисидентів в справі деколонізації СССР та оборони національно-державних прав нашого народу, підтримати морально і матеріяльно Закордонне Представництво Української (Київської) Гельсінської Групи на чолі з ген. Петром Григоренком, яке діє згідно і в рамках повновластей, даних йому їх проводом на Рідних Землях.

Відносно думок ген. Григоренка, висловлених у статті, надрукованій на сторінках „Континенту", то хоч деякі з них можуть бути предметом застережень і дискусії, вони аж ніяк не дискваліфікують їх автора, як українського борця за національно-державні права нашого народу.".

Прочитавши текст пропонованої ним резолюції, д-р Б. Шебунчак додав:

Є одна загальна ціль, а здобути ціль є різні методи. Ген. П. Григоренко може вибрати собі інші методи. Ми маємо право і це є нашим обов'язком, як сказав ред. Білинський, стояти на сторожі наших принципів.

Дискусія продовжувалася, вкінці приступлено до голосування, в якому більшістю 49 голосів проти 32 і при 10 здержаних схвалено „клярифікацію", текст якої поданий на початку цього звідомлення.

Після прийняття цього вияснення до резолюції були звітування комісій, а саме: д-р Богдан Гнатюк за „Комісію дослідів сучасного стану в Україні"; інж. Богдан Федорак за „Комісію зовнішніх зв'язків" і д-р Аскольд Лозинський за „Конференцію центральних молодечих і студентських організацій".

З черги д-р Роман Дражньовський, голова Шкільної Ради УККА, виголосив доповідь про „Українське шкільництво і його будуче в ЗСА", в якій подав статистичні дані про працю шкіл українознавства в системі Шкільної Ради УККА.

Після тих звітів і доповіді були численні запити та обширна дискусія.

Найбільш актуальну справу під сьогоднішню пору, а саме: про перепис населення „Цензус" ЗСА, що відбудеться 1-го квітня 1980 р., реферував мґр Іван Базарко. Це вже з черги 20-ий раз відбувається в ЗСА Цензус. Іде про те, щоб зібрати і встановити важні демографічні економічні статистичні дані. Для того кожний громадянин дістане до виповнення статистичні формулярі, з яких більша частина буде мати форму „коротку", яка обійматиме 17 питань з ділянки населення і 12 питань відносно побуту даної родини. Довгу форму переписного формуляра отримає що шоста родина і в ній знаходяться найважніші для українців запити про місце народження і походження людини. Виповнюючи „довгу форму" треба звернути увагу на точки 11,13 і 14 і подати УКРАЇНУ як місце народження, а не СССР чи Польщу. Згідно із листом дир. Бюра Перепису Населення В. Бараббі з дня 19-го грудня 1979 р., повинно подавати предківську приналежність без огляду на те, скільки поколінь ділить дану особу від країни народження його предків.

З огляду на важливість справи канцелярія УККА на днях вишле всім своїм Відділам і Центральним організаціям окремий обіжник. Наша преса повинна присвятити переписові окрему увагу.

Інформацію про підготову XIII Конгресу УККА подав ред. Ігнат Білинський — голова Підготовчого комітету. Конгрес відбудеться в днях 10-12 жовтня у Філядельфії. Щоб намітити його програму та розділити підготовчу до Конґресу працю, відбулася у Філядельфії окрема нарада в суботу 23-го лютого ц.р. Намічено комісії, які будуть плянувати перед-конгресові і конгресові праці. Найближче засідання Крайової Ради заплянувано на 14-го червня ц.р. і воно всеціло має бути присвячене підготовці XIII Конґресу.

Про відбуття і пляновані поїздки в місяцях січні, лютому і березні Ніни і Святослава Караванських реферував мґр І. Базарко. Він відбув нараду із Караванськими в дні 23-го грудня 1979 р., на якій спільно устійнено зустрічі Караванських з українськими громадами, що їх фірмує УККА і його Відділи в терені. У своїх виступах, доповідях та в дискусіях з численними слухачами Караванські знайшли спільну мову з українською громадою в ЗСА.

В кінці нарад Крайова Рада схвалила постанову Екзекутиви УККА із 16-го лютого ц.р. видати до українського громадянства заклик для відзначення 30-ліття повстання і праці Української Вільної Академії Наук в ЗСА.

По полагодженні наспілої кореспонденції в годині 7:00 вечором закінчено наради Крайової Ради.

(Це звідомлення приготовано на підставі нотаток кореспондента „Свободи", магнітофонного запису та офіціяльного пресового повідомлення з Канцелярії УККА).

НОВИЙ ВИПУСК УКРАЇНСЬКОГО ІСТОРИКА

Новий випуск „Українського Історика" за 1979 рік — чч. 61-64 — появляється з деяким запізненням через певні ускладнення в нашій мюнхенській друкарні (недуга складачів) і за це прохаємо вибачення. Даний випуск уже складено і в короткому часі його розішлють нашим членам і передплатникам. Заразом уже складається випуск за 1980 — ч. 1-2, що його також у відносно короткому часі розішлють нашим читачам; тим самим намагаємося зробити все, що в нашій силі, щоб приспішити появу „Українського Історика" за 1979 і 1980 роки. У новому випуску знаходимо вперше статтю в німецькій мові ректора Мюнхенського університету Ніколявса Льобковіца про Гельсінкську конференцію і українських дисидентів, статтю Степана Горака про українців в Другій світовій війні — перероблена доповідь виголошена на конвенції Американської Історичної Асоціяції, — В. Косика „Політика Франції щодо України (1917 — 1918", Олександра Стовби „Матеріяли до роду Петлюр" Т. Мацькова „Іван Мазепа — Гетьман України", М. Андрусяка „Початки Християнства на Україні", І. Раковського „Спомини про Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові", Богдана Винара „Докторські дисертації з українською тематикою в англійській мові", Л. Биковського „Мої зустрічі з Олександром Лотоцьким", М. Біди „Розвиток українського кооперативного господарства в Америці", А. Сірка „М. Грушевський у спогадах В. Леонтовича". У розділі „Грушевськіяна" появляється із обширними коментарями „Автобіографія Михайла Грушевського з 1926 року". Це надзвичайно рідкісне видання, яке по довгих роках розшуків вдалося придбати для „Українського Історика". Друкуються також „Вісти з Української Центральної Ради" — одне з основних джерел для вивчення Української Революції і державности у 1917-18 рр. У даному томі цього журналу теж знаходимо численні рецензії на українські, англомовні, польські видання, присвячені історії України і багату наукову хроніку. Це збільшене число „Українського Історика" приносить оригінальні історичні матеріяли з різних періодів нашої історії і також важливі історичні джерела.

Вкладка члена-прихильника УІТ виносить 19 долярів і включає заразом передплату історичного журналу. У біжучому році плянуємо значно поширити тематику і об'єм журналу. Всіх читачів, які залягають із передплатою за 1979 рік — просимо у якнайшвидшому часі її вирівняти. Заборгування безпосередньо впливає на видання нашого журналу, а УІТ не розпоряджає задовільними фондами, щоб ґратисово висилати журнал. Редактор і члени Редакційної Колегії вже 16-ий рік, без ніякої винагороди, видають наш єдиний історичний журнал і ми віримо, що українська громада належно оцінить цю самопосвяту і прийде з належною матеріяльною допомогою. У 1980 році УІТ бажє приєднати біля 400 нових читачів і меценатів „Українського Історика".

Семінар диригентів хорів у Едмонтоні

У липні минулого року в Едмонтоні відбувся надзвичайно успішний семінар диригентів хорів, що його організувало Українське Музичне Товариство Альберти. В семінарі брало участь 32 курсанти, багато з них приїхало з-поза Едмонтону: з Вікторії, Б.К., Калґарі, Оттави, Детройту, Сан Франсіско і Ля Меса. На домагання багатьох минулорічних курсантів вищезгадане Музичне Т-во плянує й цього року влаштувати диригентський семінар, що його намічено відбути в днях від п'ятниці 15-го серпня до п'ятниці 28-го серпня, у приміщенні Інституту св. Івана в Едмонтоні, Альберта.

На лектора цього семінару запрошено знову маестра Володимира Колесника, а на співпрацівника запрошено маестра Сергія Яременка. Плян навчання буде поділено на групи: початківців, заавансованих диригентів і також вільних слухачів, які цікавляться музичним мистецтвом. У програмі плянуються теми церковної музики і репертуар дитячих хорів. Для курсантів, які прибудуть з-поза Едмонтону, зарезервовані кімнати в приміщенні Українського Інституту св. Івана, де відбуватиметься семінар. Про докладніші інформації просимо звертатися на адресу:

Ukrainian Choral Seminar
11451 - 111 A. Avenue, Edmonton, Alberta, Canada, T5G OE9.

Телефон: (403) 459-4929 або 454-8343.

М. Дитиняк

Ідеологічно Споріднені Націоналістичні Організації Великого Ню Йорку та околиць (ІСНО) — ОДВУ, УЗХ, „Зарево", МУН, СВУР

У неділю, 23-го березня 1980 року

влаштовують

УРОЧИСТІ СХОДИНИ

присвячені річницям УНРуху:

1. **15-ти ліття смерти Голови ПУН-у полк. А. Мельника;**
2. **50—ти ліття ОУН та ОДВУ.**

У програмі відзначень: вступне слово, доповідь, рецитація, фрагменти з історії УНРуху.

Урочисті Сходини вудбудуться

у залі ОДВУ, ч. 22
в Українському Народному Домі
140-142 Друга Авеню, НЮ ЙОРК, Н. Й.

Початок о 4-ій год. по пол.

Координаційна Рада ІСНО

Закордонне Представництво Української Гельсінкської Групи

запрошує всіх бажаючих на свою

ЗУСТРІЧ з ГРОМАДЯНСТВОМ

яка відбудеться

в понеділок, 24 березня 1980 року
в Українському Народному Домі
142 Друга Авеню, НЮ ЙОРК, Н. Й.

ТЕМА:

„ПРАВОЗАХИСНИЙ МАДРИД"

У вечорі зустрічі беруть участь члени Закордонного Представництва Української Гельсінкської Групи

Петро Григоренко, Леонід Плющ, Ніна Строката

а також члени Української Гельсінкської Групи, які еміґрували до Америки:

Петро Вінс, Святослав Караванський, Надія Світлична.

Початок: год. 7-ма веч.

ЗВЕРНЕННЯ

ДО ХВАЛЬНИХ ПРОВОДІВ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ ОРГАНІЗАЦІЙ, УСТАНОВ І УСІХ ТИХ, ЯКІ ДОПОМАГАЮТЬ ПОТРЕБУЮЧИМ УКРАЇНЦЯМ

Торонто, Канада. — Світова Рада Суспільної Служби СКВУ звертається з проханням допомогти їй виконувати одне з найважніших її завдань, а саме координацію уділюваних допомог, щоб у цей спосіб забезпечити допомогу УСІМ потребуючим українцям, не залишаючи на боці тих, які нам менше відомі.

Тому просимо ласкаво подати до Секретаріяту СКВУ:

1. Пляновані допомоги в 1980 році —

а). висоту допомоги, призначеної у Вашому бюджеті на 1980 рік;

б). кому Ви плянуєте вислати допомогу в 1980 році? (Просимо подати про це ближчі дані);

в). висоту зарезервованої квоти на непередбачену допомогу.

2. Інформації про уділені допомоги в 1979 році —

а). дані про уділені допомоги в 1979 році, подаючи рід допомоги, суму і кому її вислано;

б). які організації одержали допомогу (в Бразилії й ін.) — подати від кого і в якій висоті. Рівнож просимо подати, які є Ваші потреби для ведення допомогової праці.

Світова Рада Суспільної Служби буде втримувати тісний контакт із тими установами, які відгукнуться на це наше звернення, подаючи потрібні інформації для дальшої праці в цій ділянці.

— Від Вас залежатиме, чи ми зможемо виконати наші зобов'язання.

— Пам'ятаймо що на нас усіх лежить велика відповідальність за цю важливу ділянку праці.

— Щира і добре заплянована допомога УСІМ нашим потребуючим українцям буде багато кориснішою від хаотичної, ізольованої допомоги, яка під впливом емоцій спрямована тільки до деяких осіб.

— Працюймо разом і піддержуймо один одного для добра нашого народу.

Екзекутива Світової Ради Суспільної Служби СКВУ

З волі Всевишнього, після тяжкої і довгої хвороби, 6-го березня 1980 року, відійшла від нас у Вічність, наша Улюблена, Найдорожча й ніколиНазабутня МАМА й БАБУСЯ

сл. п.

ЕЛІЗАВЕТА ЗАЙЦІВ

Залишила в глибокому смутку:
сина — ЛЕОНІДА з дружиною ЛАРИСОЮ
та внуків — ПАВЛА й ЛАРИСУ

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Detroit, Mich.

Патронат Наукового Т-ва ім. Шевченка, Сарсель (Франція) у Тотонті, Канада

в глибокому смутку повідомляє Приятелів і Знайомих, що багаторічний секретар Патронату

бл. п. ЯРОСЛАВ ХОРОСТІЛЬ

упокоївся в Бозі, 7-го березня ц. р., на 70-му році життя.

•

Управа Патронату висловлює Родині в її тяжкому горю сердечне співчуття.

•

Щоб зберегти світлу пам'ять зразкового громадянина, великого приятеля нашої молоді, зокрема пластової, організатора та опікуна українського спорту, щоб відзначити Його багатогранну працю в різних ділянках нашого суспільного життя, Управа Патронату, за згодою Родини, установляє Фонд імени Покійного, як мецената Енциклопедії Українознавства.

Друзів, Приятелів і Знайомих, просимо „ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА МОГИЛУ" слати датки на адресу: PATRONAT NTSH, 16 Bracondale Hill Rd., Toronto, Ont., Canada M6G 3P4. Tel.: (416) 656-5822.

Союз Українок Америки — 86-ий Відділ в Нюарку, Н. Дж.

запрошує Молодь і Громадянство на

ВЕЧІР СПОГАДІВ

про

ВОЛОДИМИРА ІВАСЮКА

в суботу, 22 березня 1980 р., о год. 7-ій веч.
в Українському Народному Домі
140 Prospect Avenue, IRVINGTON, N.J.

В програмі: Спогади, найновіші платівки В. Івасюка з України, висвітлення прозірок, пісні.

Участь беруть:
ред. ВІТАЛІЙ ЛЕХТЕР, ОЛЕСЬ КУЗИШИН, ХРИСТЯ ІВАНІВ

Українська Вільна Академія Наук у США
СЕКЦІЯ АНТИЧНОЇ ІСТОРІЇ УВАН
та УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО

запрошують на

ДОПОВІДЬ Олександра Домбровського

(дійсного члена Академії)

на тему:

„ОТКУДУ ЄСТЬ ПОШЛА РУСКАЯ ЗЕМЛЯ"

Доповідь відбудеться

в неділю, 23 березня 1980 р., о год. 2-ій дня
в будинку Академії, 206 В. 100 вул., Ню Йорк, Н. Й.

Повідомляємо Родину, Друзів і Приятелів, що
В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
св. п. нашої Дорогої, Незабутньої ДРУЖИНИ І МАМИ

ВІРИ ПОЛІЩУК (уродж. ГОРОНЧУК)

у неділю, 23-го березня ц. р., о год. 12 дня, в церкві св. Андрія в С. Бавнд Бруку та в катедрі св. Володимира у Ню Йорку

будуть відправлені

ПАНАХИДИ

за спокій Її душі.

муж — ІЛАРІОН ПОЛІЩУК
дочка — ЛАРИСА
сестра — ВІРА ХИЛЬКО з мужем ВАСИЛЕМ

HNIZDOVSKY

WOODCUTS, 1944 - 1975

A Catalogue Raisonne by ABE M. TAHIR, Jr. with a foreword by PETER A. WICK and an autobiographical essay by JACQUES HNIZDOVSKY.
Price $25.00 hard bound, Postage and handling one dollar.
New Jersey residents add 5% sales tax

SVOBODA BOOKSTORE

30 Montgomery Street — Jersey City, N.J. 07303

ДИСИДЕНТСЬКИЙ РУХ І ЗАВДАННЯ ЕМІҐРАЦІЇ

ЕТАПИ РОЗВИТКУ УРДП І ЇЇ ПРОГРАМИ

для слухачів

Українського Католицького Університету у Філядельфії — Елкінс Парк, 7911 Вайтвуд Рд.

Початок о 7:30 веч.

Пресово-Інформаційний Секретар УРДП

ТЕМА ДОПОВІДЕЙ

Д-ра М. Воскобійника, Голови УРДП
і Мґр Ю. Нагорного, Голови ОУРДП

22 березня (субота) 1980, о 5 год. веч., в БАВНД БРУКУ, Н. Дж., в залі Церкви-Пам'ятника; 23 березня (неділя), о 1 год. дня у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, в залі Православної церкви Святої Покрови, 12 вул. і Оаклейн Авеню.

•

25 березня (вівторок), Проф. М. ВОСКОБІЙНИК прочитає лекцію

ОМУА

Об'єднання Мистців Українців в Америці

запрошує Громадянство на

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ КАРТИН ВІНКЕНТІЯ ОВСАКА

в неділю, 23-го березня 1980 е., о год. 1-ій дня, в Галерії ОМУА, 136 Друга Авеню в Ню Йорку, Н. Й.

Виставка відкрита в будні від 6-8 веч., в суботи і неділі 1-8 веч. і триватиме до 30-го березня, включно.

В ДРУГУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

бл. п.

МИКОЛИ БІГУНА

БОГОСЛУЖЕННЯ

будуть відправлені

у вівторок, 25-го березня 1980 року

в Кергонксоні, Н. Й. — в церкві Пресв. Трійці, о 8-ій год. вранці;
в Клівленді, Огайо — в церкві свв. Петра і Павла, о год. 7-ій ввечорі;
в Вашінґтоні, Д. К. — в церкві Пресв. Родини, о год. 7:30 ввечорі.

Про молитви просить —

Родина

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що Волею Всевишнього, по довгій і тяжкій недузі, упокоївся в Бозі, 14-го березня 1980 р., на 98-му році життя, в Ню Гейвені, Конн. наш Найдорожчий МУЖ, ТАТО, ДІДО, ПРАДІДО

бл. п.

МАТВІЙ ЯХНИЦЬКИЙ

народжений в Чорткові, Україна.

ПАРАСТАС, ПАНАХИДА — у понеділок, 17-го березня 1980 року, о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в церкві св. Архистратига Михаїла в Ню Гейвені, Конн., 18-го березня 1980 р., о год. 9-ій рано, а відтак на цвинтар св. Лаврентія, Вест Гейвен, Конн.

В глибокому смутку, горем прибиті:
дружина — МАРІЯ
син — ЙОСИФ з дружиною РОСТИСЛАВОЮ, з дітьми;
внука — ТАНЯ з мужем ІВАНОМ і дітьми: ІВАНКА, ТАНЯ, МАРІЙКА, ІВАН
внук — ЛЮБОМИР з дружиною ФРАНЕЮ і сином МАТВІЄМ
внук — АНТІН з дружиною КЕТЛИН і дітьми ПАВЛОМ і СЕМЕНТОЮ
в Україні, в Чорткові:
донька — СОФІЯ з дітьми: МАРІЄЮ, ІГОРЕМ і ВОЛОДИМИРОМ
донька — ОЛЬГА зі сином ІГОРЕМ
та ближча і дальша Родина

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ МЕТРОПОЛІЙ НЮ ЙОРКУ і НЮАРКУ
під патронатом
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА
і
УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК

має шану запросити Вас з Родиною

на

ЗУСТРІЧ

з

проф. д-ром ВОЛОДИМИРОМ КУБІЙОВИЧЕМ

головним редактором ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА

у ЙОГО 80-ЛІТТЯ

що відбудеться
в суботу, 22-го березня 1980 р.
в Українському Народному Домі
140 Друга Евеню в Ню Йорку

Початок о год. 6-ій вечора — Вступ: $25.00

ОМУА

Об'єднання Мистців Українців в Америці

Заохочуємо Українське Громадянство відвідати

ВИСТАВКУ РИСУНКІВ і ГРАФІКИ АДРІЯНИ ЛИСАК

з Монтреалю

Відкриття виставки в суботу, 22-го березня 1980 р., о год. 8-ій веч., в Українському Інституті Америки, 2 Схід 79-та вул. в Ню Йорку, і триватиме до 30-го березня, включно.

ОМУА

Об'єднання Мистців Українців в Америці

запрошує всіх Мистців-Українців прибути на

ШИРШУ НАРАДУ

що відбудеться

в неділю, 23-го березня 1980 р., в Ґалерії ОМУА, 136 Друга Авеню, Ню Йорк, Н. Й.

Управа

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ СМЕРТИ нашої Найдорожчої, Богом нам даної ДРУЖИНИ, МАМИ І БАБУНІ

бл. п. паніматки

ЄЛІКОНІДИ БАЗИЛЕВСЬКОЇ

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА і ПАНАХИДА за спокій Її зболілої душі

в катедрі св. Володимира, 160 Вест 82-га вул. в Ню Йорку, Н. Й. в неділю, 23-го березня 1980 р., о год. 10:30 ранку

Просимо про молитви за душу Покійної.

о. прот. ВОЛОДИМИР БАЗИЛЕВСЬКИЙ, чоловік
ЮРІЙ — син з дружиною ОКСАНОЮ і дітьми
донька — ІНА СОЛОМОНЕ з чоловіком АРТУРОМ і сином

Організації Українського Визвольного Фронту в Йонкерсі, Н. Й.

запрошують все Українське Громадянство взяти участь

в ЗУСТРІЧІ з кол. політичним в'язнем, борцем за права Українського Народу

Проф. ВАЛЕНТИНОМ МОРОЗОМ

Зустріч відбудеться **в суботу, 22-го березня 1980 року, о год. 7-ій веч. в Домі СУМ-А, 301 Palisade Avenue, Yonkers, N.Y.**

О год. 4-ій по пол., при цій самій адресі відбудеться ЗУСТРІЧ з ПРЕСОЮ і ПРЕДСТАВНИКАМИ АМЕРИКАНСЬКОГО ПОЛІТИЧНОГО СВІТУ.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити ім кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

П О Д Я К А

У понеділок, 30-го травня 1979 року відійшов від нас у засвіти, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, БРАТ І ШВАҐЕР

св. п.

ВОЛОДИМИР ГЕНТІШ

Ми не в силі у цьому безмежному горю висловити нашу вдячність кожному зокрема і поіменно, тому цією дорогою ми дякуємо Високопреподобним Отцям за відправлення Панахиди і похоронних Богослужень, Хористам Хору „Думка", диригентові Миколі Ничаєві, та Хорові церкви Чесного Хреста в Асторії під диригентурою Осипа Дляботи, як також Ігореві Раковському за прощальні слова.

Щиро дякуємо Редакторам щоденника і тижневика „Свободи" за вістки про Покійного.

Щире спасибі Родині, Друзям, Знайомим за численну участь у Панахиді і похоронах, за молитви, вінки, квіти, за щедрі пожертви на Богослужби і добродійні цілі, листовні і усні вислови співчуття.

Зокрема наша щира подяка оо. Василіянам за згадку про Покійного на їхній радіопрограмі.

У цих днях нашого горя, ми відчули щире співчуття, незвичайну до нас близькість і приязнь, що у великій мірі облегшило нам перенести цей болючий, несподіваний удар.

Нехай Всевишній Господь винагородить і обдарить Всіх Вас Своїми ласками.

Родина

НЮЙОРКСЬКА ГРОМАДА...

(Закінчення зі стор. 1)

ячи, а дальше пісні: „Туман хвилями лягає", муз. М. Лисенка і „Владико Неба і Землі" муз. Гулака-Артимовського. Окремо і разом з хором, як солістка виступала сопрано Марта Кокольська-Мусійчук та соліст Метрополітальної опери Андрій Добрянський.

Розпочинаючи ділову частину Вечора інж. Є. Івашків, віддавши шану Владиці Василеві, привітав Ювілята о. д-ра В. Ґавліча, ЧСВВ, якого він назвав „великим сином українського народу", підкреслюючи, що Ювілят належить до небагатьох осіб, які вважають, що тільки тісною співпрацею Церкви з громадою українці на поселеннях у країнах вільного світу можуть досягнути намічених цілей. Голова притому звернув окрему увагу на школи св. Юра, які мусять існувати, бо вони є запорукою українського майбутнього. Христинка Пастернак і Андрійко Оберишин вручили Ювілятові китицю квітів, а присутні спонтанно відспівали многолітствіє.

Керівник Вечері мгр І. Винник прочитав з черги чотири найважливіші писемні привіти від: Блаженнішого Патріярха Йосифа, що його присутні вислухали стоячи, від Митрополита Філядельфійського Владики Мирослава Любачівського, Архимандрита Василіянського чину Ізидора Патрила і українських громад Чікаґо і Детройту, у яких свого часу душпастирював о. д-р В. Ґавліч.

Головне слово про життєвий шлях Ювілята і його заслуги для Української Церкви і народу виголосив адміністративний директор УККА і президент СКВУ на другу каденцію, мґр Іван Базарко, переходячи почерзі усі важливіші життєві етапи Ювілята та праці, виконані о. д-ром В. Ґавлічем під час його побуту на парафіях у Відні, Детройті, Чікаґо, Ню Йорку й інших місцях, за дозволом і благословенням церковних зверхників в тому числі Патріярха Йосифа, який відвідував нюйоркську парафію під час його побуту в ЗСА. Велику працю проведено через радіогодини, що їх вже роками проводить о. д-р В.Ґавліч,проповідуючи Боже слово і служачи громаді публічними порадами.

В дальшому І. Винник представив присутнім почесних гостей за головним столом, за яким сиділи: о. Ю. Пінковський (Бруклин), о. І. Сирота (Нюарк), сестра Гавриїла (школа св. Юра), сестра Моніка (Академія), о. протоієрей І. Ткачук (УП-Церква), д-р І. Флис, головний предсідник УНС і віцепрезидент УККА, о. ігумен І. Лотоцький (Гемтремк), Владика Лостен, о. протоігумен Василіянського чину Патрикій Пащак, Ювілят, о.д-р В. Ґавліч, ЧСВВ, інж. Є. Івашків (голова КОУАО), о. митрат Е. Монастирський (Флашінг), мгр І. Базарко (головний промовець), адв. Р. Гуглевич (голова Комітету будови церкви св. Юра і президент кредитової кооперативи „Самопоміч"), адв. С. Ярема (правний дорадник парафії) о. Х. Войтина, ЧСВВ (Асторія), о. Себ. Шевчук, ЧСВВ: Майстер церемонії привітав також присутніх на залі численних представників українських організацій і установ, та прочитав численні письмові привітання, які наспіли на адресу Ділового комітету.

Короткі усні привітання склали: о. протоігумен П. Пащак, д-р І. Флис від Екзекутиви УККА, адв. Р. Гуглевич, а після того голова КОУАО інж. Є. Івашків, в асисті мгра І. Базарка, д-ра І. Флиса, адв. Р. Гуглевича і адв. С. Яреми, вручив Ювілятові Ікону Богоматері роботи мистця покійного Михайла Осінчука, як дар української зорганізованої громади. Вручено Ювілятові також різьблений хрест роботи скульптора Михайла Черешньовського з відповідним написом від Об'єднання Мистців Українців в Америці. Голова передав також для о. В. Ґавліча інші привітання від парафіян і вручив чек на відповідну суму, як „дар любови". Вітали ще Ювілята діти і молодь від початкової школи і Академії св. Юра. Учні Академії передали Ювілятові вишитий ними рушник, який, згідно з їхньою інтерпретацією і українським переказом, є символом охорони. Окремі подарунки склали: о. І. Ткачук, Марійська Дружина при церкві св. Юра і ООЛемківщини. Учні Академії — Марта Івашків і Юрій Стецько, а також Ірина Сисак і Рома Павлюк від початкової школи також усно вітали свого пароха і опікуна.

Зворушливе слово подяки виголосив Ювілят. Він дякував усім: Владиці КОУАО, священикам, сестрам представникам організацій, дітям, виконавцям мистецької програми і тим які, не маючи змоги особисто прибути, привітали його листами і телеграмами. При тому о. д-р В. Ґавліч розказав присутнім не без зворушення про деякі подробиці його нелегкого життєвого шляху, по якому йшли наші духовники, зокрема під час і після Другої світової війни та про цікаві моменти з душпастирської праці в ЗСА.

Кінцеву молитву провів о. ігумен І. Лотоцький, ЧСВВ, а присутні на закінчення відспівали могутньо пісню „Боже Великий..."

В ЕЛИЗАБЕТІ ВІДЗНАЧАТЬ 30-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ГЕН.-ХОР. РОМАНА ШУХЕВИЧА-ЧУПРИНКИ

Елизабет, Н. Дж. — У неділю, 23-го березня ц.р., 52-ий Відділ ООЧСУ в Елизабеті під патронатом Відділу УККА та співучастю місцевих організацій відзначить 30-ту річницю геройської смерти ген. хор. Романа Шухевича.

О год. 10-ій ранку буде відправлена в Храмі Св. Володимира Служба Божа з Панахидою за спокій душі ген. Шухевича. Того ж дня у церковній залі відбудеться о год. 3:00 по полудні Святочна Академія яку відкриє голова Відділу УККА, п. Мирон Пінковський. З Святочним словом виступить п. Богдан Гаргай — член Крайової Управи СУМА.

Співатиме хор „Боян" під керівництвом п. Володимира Третяка. З деклямаціями виступлять учні Школи Українознавства ім. Лесі Українки, а Святочний Апель переведуть члени місцевої Пластової Станиці.

Вступайте в члени УНСоюзу!

ЧИ ІСНУЄ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ся у далеко ліпшому становищі, ніж СССР. Москва має у вільних країнах своїх аґентів у формі різних комуністичних партій. Але ті партії не такі вже міцні, а такі комуністичні держави, як Китай чи Югославія давно вже розбили єдність і міць союзників Москви на Заході. Комуністична аґентура здана більше на ворохобницьку чи терористичну діяльність окремих груп чи навіть одиниць, які ще покищо не захитали структури країн вільного світу. Зате Захід має численних союзників у комуністичному бльоці: не тільки серед народів т. зв. сателітних держав, але й серед неросійських народів СССР (найчисленніший з них український народ), ба, навіть може і серед самих росіян, коли вірити Сахарову й іншим російським дисидентам.

Якої ж, отже, війни боїться Захід? Із ужиттям нуклеарної зброї? Її так само боїться і, певно, не хоче Москва. Так званої конвенційної війни? Така війна була б найнебезпечнішою, власне, для Москви, яка не може надіятися на вірність совєтських вояків, що походять з численних неросійських народів комуністичного бльоку. Навпаки, ці вояки можуть обернути свою зброю проти комуно-московських гнобителів.

Та про політику визволення з боку Заходу щось не чути. Вимагається виведення совєтських військ з Афганістану, без чого дехто загрожує (не всі), що не візьмуть участи в Олімпіяді, хоч є зовсім ясне, що до кінця травня совєтські дивізії будуть безумовно перебувати в Афганістані й масакруватимуть афганських борців за свободу.

Чому на Заході не чути закликів для допомоги афганцям, які провадять боротьбу проти совєтського окупанта? Чому не провадиться акція в напрямку заохочення совєтських вояків переходити на бік тих, що боряться за свою свободу? Така акція (особливо в тому випадку, коли Москва буде змушена збільшувати число своїх дивізій в Афганістані, а тим більше у випадку совєтського нападу на Пакістан чи якусь іншу країну) має великі вигляди на успіх — особливо, якщо таким совєтським воякам дати переконуюче запевнення, що з ними не станеться те, що сталося з тими совєтськими вояками, які масово переходили на бік німців у Другій світовій війні.

Резюмуючи, нам видається, що вся слабість Заходу полягає на тому, що він не має своєї політично-стратегічної концепції, як її має Москва. Така концепція Заходу може бути лише одною: політика визволення, яка зміряла б до розподілу російсько-совєтської імперії на незалежні національні держави поневолених нині неросійських народів. На Заході хіба не бракує людей, які легко можуть збагнути, що така розв'язка (розподіл московської імперії) відразу усунула б всю загрозу від совєтського імперіялізму. Але такої концепції немає і її не стосують. Автор цих рядків слушно гадає, що якби навіть його слова дійшли до вух якихось політиків Заходу, то їх зустріла б, певно, доля того гороху, що відбивається від муру. Бож хіба представники поневолених народів не повторюють ці істини протягом десятків років?!...

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу у Вілкс Беррі, Па.

повідомляє, що

у неділю, 30 березня 1980 р., о год. 2 по пол. в залі УКЦеркви св. Володимира

при Зербе Авеню, ЕДВАРДСВИЛЛ, Па.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

До участи в зборах запрошується Відділових урядовців і конвенційних делеґатів наступних Відділів:

29, 319 — Нантікок, 30 — Бреслав, 99, 223, 278 і 282 — Вілкс Беррі, 169 — Едвардсвілле, 236 — Сейре.

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Відкриття.
2. Вибір Президії Зборів.
3. Відчитання протоколу з попередніх Річних Зборів.
4. Звіти членів Управи і Контрольної Комісії.
5. Дискусія над звітами та уділення абсолюторії уступаючій Управі.
6. Вибір Управи і Контрольної Комісії на 1980 рік.
7. Доповіді д-ра ІВАНА ФЛИСА і СТЕПАНА ГАВРИША.
8. Запити до представника Екзекутиви.
9. Схвалення пляну праці на 1980 рік.
10. Різні справи і закриття зборів.

У зборах візьмуть участь:

д-р Іван Флис — головний предсідник УНС

Степан Гавриш — організатор УНС

По нарадах буде перекуска-гостина для учасників зборів.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

мґр. Роман Дяків, *голова*

Катерина Лукач *касир* — **Василь Стефурин** *секретар*

Увага! *Увага!*

Торонто і околиця — Канада!

В неділю, 30-го березня 1980 року, о год. 2-ій по пол. в залі парохії Пресв. Євхаристії

при 515 Broadview Avenue

в Торонті, Канада

відбудуться

РІЧНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС ТОРОНТОНСЬКОЇ ОКРУГИ

1. Відкриття.
2. Вибір президії зборів.
3. Звіти уступаючої Управи.
4. Звіти Контрольної Комісії.
5. Вибір нової Управи.
6. Плян праці на будуче.
7. Слово головного директора для Канади сен. ПАВЛА ЮЗИКА.

До участи в Зборах запрошується представників усіх Відділів Округи, а саме: голів, секретарів, касирів, членів Контрольної Комісії і делеґатів останньої Конвенції. Також до участи в нарадах запрошується членів УНСоюзу міста Торонта і околиці.

В Зборах візьмуть участь:

Сен. Павло Юзик, головний директор для Канади

Василь Дідюк, головний радний

Теодозій Волошин, обласний організатор

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Богдан Зорич, *голова*

Василь Сідляр *секретар* — **Якім Бурій** *касир*

Чікаґо й околиця!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Чікаґо, Ілл.

повідомляє, що

в п'ятницю, 28 березня 1980 р., о год. 7 веч. в Союзовому Домі в Чікаґо, Ілл.

при 845 Н. Вестерн Авеню

відбудуться

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів Округи

Участь в нарадах повинні взяти члени Окружної Управи, всі відділові урядовці та конвенційні делеґати.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад.
2. Ствердження правосильности Зборів.
3. Вибір президії.
4. Відчитання протоколу з останніх загальних зборів.
5. Звіт уступаючої Управи та Контрольної Комісії.
6. Дискусія над звітами.
7. Уділення абсолюторії уступаючій управі.
8. Вибір нової Управи та Контрольної Комісії.
9. Внески, запити, різне.
10. Закриття нарад.

У зборах візьмуть участь:

д-р Мирон Куропась, заступник гол. предс. УНС

інж. Анатолій Дорошенко, гол. радний УНС

Олена Олек, головна радна УНС

Михайло Сорока, головний радний УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Михайло Сорока *голова* — **Степан Горалевський** *секретар*

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

пошукує

студентів на вищих роках коледжу і ґрадуантів

НА ВИШКІЛ як продавців Братського життьового забезпечення

Добра платня і всі бенефіти.

Звертатись до:

Іван О. Флис, тел.: (201) 451-2200

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 23-го БЕРЕЗНЯ 1980 р.

ЧІКАҐО, Ілл. Річні загальні збори Б-ва св. Николая 106-ий Відд., о год. 1-ій по пол. в залі Дому Відділів УНСоюзу при 843 Н. Вестерн Авеню із звичайним порядком нарад. Просимо всіх чл. прибути на ці збори і при цій нагоді вплатити належні вкладки. — Управа.

ДЖОНСОН СИТІ, Н. Дж. Річні збори Т-ва Запорозька Січ 21 Відд., о год. 2-ій по пол. в залі церкви св. Івана. На порядку: звіти за минулий рік та вибір урядовців на 1980 р. Проситься чл. прибути. — В. Мельниченко, секр.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

впаштовує

П'ЯТНАДЦЯТІ КРАЙОВІ КРУГОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

в суботу і неділю, 24-го і 25-го травня 1980 року в Лятроб, Па.

Ґарантовані нагороди для жінок і мужчин.

Для мужчин — 1-ша нагорода $500.00; 2-га — $300.00.

Для жінок — 1-ша нагорода $200.00; 2-га — $100.00.

ЗМАГАННЯ

Мусить бути членом Українського Народного Союзу.

Правила турніру за ABC and WIBC Moral Sanction.

Lincoln Lane, Route 30, East, Latrobe, Pa. 15650

(412) 539-1991

ДАБЛІ і СІНҐЛІ — 24-го травня,

ДРУЖИНОВІ ЗМАГАННЯ — в неділю, 25-го травня 1980 року.

НАГОРОДИ і БЕНКЕТ

Неділя, **25 травня 1980 р., год. 7:30 веч.**

Derry Ukrainian Society

315 Dorothy Street, Derry, Pa. 15627

- Нагороди будуть роздані під час бенкету.
- 16.00 дол. від особи —
- Обід — перекуски — забава.
- Зголошуватися прошу завчасу.
- Реченець зголошень **до 1-го травня 1980 року.**
- Запрошується до участи всіх членів в ЗСА і Канаді.
- Аплікації можна одержати у секретарів всіх Відділів.

BOWLERS HEADQUARTERS: Sheraton Inn, Route 30, East, 100 Sheraton Drive, Greensburg, Pa 15601 (412) 836-6060

За дальшими інформаціями прошу писати до:

Helen B. Olek, National Bowling Tournament Committee, 7644 W. Rosedale Ave., Chicago, Ill 60631 (312) 631-4625.

Andrew Krinock, 15th Tournament Chairman, 927 Main Street, Latrobe, Pa 15650 (412) 539-7792

Betty Mrozenski, 15th Tournament Secretary, 209 Shade Street, Derry, Pa. 15627 (412) 694-8054

Ukrainian National Association P.O. Box 76, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303 (201) 451-2200
